

Tác Giả và Tác Phẩm

Dương Nữ Khánh Thương

Tiểu sử

Sinh ngày 2.2.1980. Quê ở Nghệ An. Hiện đang ở Hà Nội.

Tác phẩm

Người hát xẩm chợ Đông Ba - Kỷ niệm rời rạc – Mối tình đầu
Không cùng tầng bay – Trăng treo ngoài khung cửa

Mục Lục

Người hát xẩm chợ Đông Ba – 2
Tình đầu - 7

Phụ đính:

Kỷ niệm rời rạc - Không cùng tầng bay
Trăng treo ngoài khung cửa - Nuôi con một mình
Tường tượng số một - Chiếc bình đựng ký ức

(Tìm bài đọc: ở “Keyboard”, nhấn nút “F5”, đánh số trang, rồi “Enter”)

Người hát xẩm chợ Đông Ba

Một ngày hanh, nắng nỏ hoe hoe vàng qua cửa Thuận An đứng ngơ ngẩn một lúc, xoè tay ra thấy trong tay đã có 1 bụm cát li ti, dưới chân lá vàng ủa về lợn cợn như vãi trâu.

Người đàn ông bốn mươi bốn tuổi kếp đã đáp lại ở đây. "Từ Hải Vân ngược vào hay Đông Hà đến chú?" Chú vị gậy: "Trả lời ông đi con". Đưa bé bên cạnh "Dạ con qua sông Gianh" - "Nghệ An vô hà". "Ừ Nghệ vô". "Hát bài nghe chơi chú, trời ni thay giải khát!".

Chú khách cất giọng, cái loa điện rung rung, một giọng trầm như đá cất lên. Nghe không nỉ non, nhừa nhừa., không thống và hờn như bọn xẩm thường gặp. Khách vẫn hát giọng kiều hùng nghe bàng bạc, lại hát chữ nữa:

" Phiên phiên vạn lý giá tường yên
Tấn tốc khinh trì bộ bộ tiền

..

Hoa thường hảo, nguyệt thường chiêu
Nhân tại càn khôn đệ nhất tiêu... "

Ụ.U..sau mỗi đoạn lại luyến láy, vọt cao, người vẫn vững mà hồn như bay Một lúc dừng lại thấy ồn ào. Xẩm sờ soạn. Hấp tấp cặp mắt vẫn mở to nhưng đã vô hiệu lực trước thế giới màu sắc.

- Ai thương cha con xin bỏ vào đây chút tiền cháo gạo.

Mấy cô bác bỏ tiền vào lạng lẽ, họ chẳng hiểu gì mấy khúc hát đó nhưng thấy vẻ kỳ quặc, lạ lùng khác với mấy giọng nhầy nhụa của xẩm khác nên tò mò. Cái thú của người Huế nghe hát trên sông Hương đã vãn, nó chỉ dành cho kẻ du lịch. Hát giờ có đoàn hân hoi, có đàn tranh, có nhi... Các nhi ca đời mới xinh mơn mớn. Đâu còn cảnh đêm trăng trong vắt, dòng Hương lặng, Huế đang trầm bổng tình như gái xuân vì một giọng hát dài, buồn lắm. Vừa đoan trang thực nữ kiểu Huế lại mời mọc lá lơi cái kín đáo nồn nà của giai nhân. Thế là đàn bà, con gái thì lắng nghe, đánh thức trái tim đang ngủ say vì điều cũ. Đàn ông con trai cồn cào như say rượu.

"Giọng cô Nhi đấy". Người con gái hai tám tuổi, chồng chết. Bạc phận nhảy xuống sông Hương mà không chết được. Đêm đêm vẫn chèo thuyền thả trôi giọng hát vào nước ngọt lừ. Vừa thương nhớ chồng, vừa cảm cảnh cô lẻ nên nửa dùng dằng cảnh xưa mà nửa đã thẹn thò mời vãn nhân nhập cuộc.

Tiếng hát vãn từ lâu. Cô Nhi đã bỏ vào Sài gòn nơi đô hội. Huế quạnh quẽ. Huế lại trầm cảm tương tự người cũ. Xẩm khách lục tục bỏ đi. Đưa con xách mũ nan rách và loa đi theo, không hiểu vì sao...

- Con có thấy ai tóc dài, môi cắn chỉ, đeo chuỗi ngọc thạch giữa cổ không?

- Cha, con không chú ý, con không ngẩng lên vì thấy có ai đang nhìn như thiêu đốt vào gáy con rồi lan sang cha.

- Bạn sau thì ngẩng lên đàng hoàng nghe con.

- Da.

Ngày đầu ở Huế là vậy

* * *

Người xẩm đóng cư ở chợ Đông Ba Dưới mái lều của người bán hàng khộ Buổi ngày thích thì hát trong chợ, không thì rảo bước xuống ngược cầu Tràng Tiền.

Khách đi chợ thường xuyên đã quen nghe hát. Mê người xẩm như khách quý. Có người biết chỗ nghỉ của hai cha con xẩm còn lại tận chỗ dạn mai cứ hát trong chợ. Có kẻ kiếm có ra chợ, mấy chị hàng vải thì rủ con bé lại tận sạp vải năn nỉ chú xẩm hát trong tiếng xé vải xoàn xoạt. Xẩm không nề hà, vẫn hát giọng ồm ồm, tiếng hát không tách rời mà xô lại quần quít vài khúc lạ tai. Nhạc vàng, cải lương cũng ca mùi lấm. Người Huế nhẹ nhàng, ưa lắng lẽ vẫn để xẩm hát những khúc xẩm thích. Con bé mắt đen láy vẫn đi theo cha nhẫn nại, có lúc còn hát thay cha... Nó còn bé hát những khúc thể sự nghe lạc lõng. Giọng run rẩy như cây non, ai cũng thương. Người cha ngồi bệt xuống đất hút thuốc lào, mắt trong như pha lê chăm chăm dõi theo lời hát. Nhìn mắt cha, nhìn mắt con cứ nghĩ mắt cha sẽ không bao giờ mù được. Giống nhau thánh thiện như bốn giọt nước sắp lặn.

Khuôn mặt gầy gò của người xẩm ánh lên thứ ánh sáng ngạo nghệ. Có lẽ 1 phần tại cái cảm vương cương nghị. Nhưng xẩm hát chỉ để hát. Một người đi chợ gần gũi với con bé đã kể như vậy. Xẩm hát chỉ để hát ???

Xẩm còn đọc thơ nữa. Tên chú là Nhân. Những ngày mưa Huế buồn lạ lùng, mưa trắng mặt nhưng dầm dề, rả rích. Những cơn mưa không dứt, những ngôi nhà nhỏ ở Huế như nép vào nhau, lướt lướt. Hàng cây cong lại, mái ngói rắc rỉ tiếng mưa. Phố ngập mình, sông Hương trắng xoá, bọt phập phì trên mặt lá... Thơ Nam Trân, Nguyễn Bính đọc trong lúc này khác gì ăn món lạ nhưng thực phẩm lại quen. Một lần Nhân nhỏ nhẹ: Người trong Nam thích thơ Hàn Mặc Tử, Xuân Diệu... Huế nghe thơ Nam Trân thì khác nào gặp người quen. Cũng như thơ Nguyễn Bính, cái ông nhà quê ấy tả mưa bụi với những mối tình vừa con trẻ vừa thơ mộng với vườn hoa bướu, với rượu, với bướm đậu cả ven sông thì thật khoái khẩu với Huế.

"Thuyền nan đủng đỉnh sau hàng phượng

Cô gái Kim Lương yếu điệu chào.

...

Biết không? Cô hỏi biết không?

Chèo cô, còn quấy, sóng lòng còn xao?"

Có lúc lại ngắt như đếm nhịp, hơi thơ giãn ra:

" Lá bàng

Như lá vàng

Rụng

Ôi, diu hiu

Cảnh chiều"

Những gì biết về khách xẩm tài hoa ấy vẫn còn ít lắm. Tay nải trĩ tràng trong bóng chiều nhập nhoạng. Huế tối tả, hơi gió lẩn quất. Xẩm Nhân uống rượu nếp hoa vàng nhấp với ốc, đĩa con bên cạnh khêu ốc hột và nhìn cha ăn lặng lẽ nhấp một chén, khà cái rồi ề à xoa đầu con.

Một bóng đàn bà rảo nhanh về phía đó. Gót chân như nâng trên đất. Giọng ướt mềm, sẽ sàng:

- Nhân không nhận ra em ư?

- Tôi nào biết cô, tôi là xẩm Nhân.

- Thôi van anh đừng ngạo em nữa, chừng ấy năm rồi.

Nhân im lặng. Lòng người đàn ông đã chai sạn vì những lời nói ấy bỗng chùng xuống lắng đi, thấm tê tái trong hơi rượu. Mặt đất nóng ẩm, vẫn lên, quần lầy không khí níu kéo và vỹ về. Đứa bé níu lấy cha "Cha ơi", gọi thảng thốt như đánh động không khí. Giọng đứa con làm Nhân choàng tỉnh trong khối u mê không rạch rời đó rồi lại nhập trong men rượu tiềm thức. Cuộc cạnh tranh sinh tồn của tình yêu. Di cảo về mối lương duyên rạn vỡ xói tung lên.

Người đàn bà đã bắt đầu rầm rứt, chị khóc từng cơn, bàn tay áp lên mắt rồi nước nờ. Nhân bối rối.

- Cô nín đi, tôi đâu đáng để cô tìm.

- Em không đáng thì có - anh đừng nói như vậy, mai em không được ra chợ nữa, chồng em cấm. Em nhận ra anh từ ngày đầu anh đến, em rong ruổi trên con đường cha con anh đi hát dạo, ngày đi chợ mấy lần và bao nhiêu tối đứng từ xa nhìn anh uống như thế này. Nhân hết thương em từ ngày xưa rồi à. Có lẽ chẳng nên thương em trong cảnh này nhưng hãy thương cô nữ sinh Tôn Nữ Thiên Bảo hát khúc nam Ai mười tám năm về trước. Chối em là gì, Nhân đi hát để tìm em cơ mà. Em biết câu hát ấy chỉ dành cho em, dành cho tháng ngày xưa cũ. Em nói nhiều quá phải không Nhân? Nhân hát nữa làm gì, đợi em đi, năm ngày nữa em quay lại, chúng ta sẽ đi.

- Đi đâu?

- Em nghỉ rồi, em với Nhân và con sẽ vào bà ngoại ở Quảng Bình, tìm nhau thế đủ rồi. Nhân hứa đi... Em phải về đây, trăng lá lan rồi, con của mẹ hãy đợi me.

Rồi vẫn chân trần đi như lướt trên đất ấy. Dáng đi trông thanh thoát nhưng nhìn kỹ thấy lúi lũi như kiếm, như tìm một vật bỏ rơi. Biết chắc là tìm được nhưng phải kiên trì. Bất giác người xẩm thờ dài, tay sờ soạn ống điếu, thuốc lào. Từ khe mắt rỉ ra một dòng lấp lánh. Trăng vừa nhô lên, mát nồn tằm lên hai cái bóng, bé con như mệ lấm rồi tưa. Đầu vào vai cha như một khối đá méo mó và trầm tư.

Chợ vẫn yên lặng, rì rầm, người đàn ông lẩm nhẩm một khúc Nam Ai, lời hát như chuỗi trượt mê mết rồi vút lên. Đứa bé ngủ say sưa. Nó ngủ trong ý niệm năm ngày nữa cha con nó sẽ rời nơi đây. Với 1 người đàn bà xưng mẹ. Vừa ngủ vừa mơ ú ớ, bé con mơ thấy cái gót chân nhưng đó lướt đến, vuốt tóc bé nói những lời dịu êm. Nhưng nó không dám tin, nó nghĩ là bà ta cũng chỉ là người mê tiếng hát của cha như bao người đi chợ khác. Nó chìa cái mũ nan rách tối tả ra: "Xin bà cho con chút tiền mua rau, cháo". Bà ta chỉ khóc nức, xô ra một nắm lá khô thả vào mũ.

Gió lá tả cuốn lá khô đu, lạo xạo vỡ trên môi những giọt nước mắt vừa chảy xuống đắng chát

* * *

Vẫn như mọi ngày, Xẩm Nhân dắt bé con ra giữa chợ. Cái chợ đã gắn với Xẩm Nhân. Chú khách ngày nọ vẫn hát, đọc những bài quen thuộc. Người nghe vẫn mê đắm nhưng 1 người tinh ý nói:

- Xẩm Nhân hát buồn quá, giọng kiêu hùng đâu rồi.

Có chuyện gì xảy ra với chú ấy phải không?

Xẩm Nhân đi giữa chợ, đi giữa các gánh rau. Cảnh mua bán vẫn nhộn nhịp. Mấy bà bán chanh chói. Một bà khách trả tiền đang sưng sĩa. Bé con đang mải nhìn những con tò he xanh đỏ đằng kia. Con gà mào đỏ lựng, con ngựa. hung hung, có cả chú vịt béo kền kền đến thích mắt.

Cái loa vẫn trên tay bé nhưng nó không hướng lên, mắt con bé lơ đãng chúc loa vào mông bà khách đang xĩa xối kia. Xẩm Nhân vẫn đọc thơ, lời thơ thiết tha bỗng bị bịt tắc, nghẹn, rò rỉ. Cả cái mông to ệc đang như ngồi ở tư thế đứng vào miệng loa. Con bé mắt lú lú nhìn tay người bán tò he,... bà ta xoe xoe quay lại.

"Thơ thần mẹ mày, tức buổi chợ Bán thì bán gian, thêm thằng hâm vô công hát xướng, khoẻ mạnh dắt nhau đi làm gì"

Bé con hoảng hốt quay lại, lúc đó nó mới rời mắt khỏi cái tay nặn giống của người bán tài hoa. Mặt nó méo mó chực khóc, cắn hờn nhìn mụ khộm già đang xĩa xối.

Người Xẩm bỗng hiểu ra cơ sự. Uất nghẹn ứ lên tận cổ. Mắt chú long lên ánh sắc như dao, giật phất lấy loa, lấy hết sức lực búng lên của giận dữ chú ném toang xuống đất. Loa vỡ ra từng mảnh, câu thơ đứt quãng. Những mảnh vỡ làm con bé hoảng hốt hơn. Mặt cha đan lại, dùm dỏ, đôi mắt mù giật giật. Bé đứng lặng. Xẩm Nhân vội vã kéo con đi, vứt xoạch cả dây điện, khóc tu tu, chân bước khấp khểnh xô cả đám đông... Con người kiêu bạc ấy cảm thấy như bị nổ vào mặt, bị xúc phạm... Một cảnh chua chát và bi hài. Cái con người đã chạy trốn và hờn dỗi tình yêu vì được yêu 1 cách thụ động, đã luôn muốn là hiệp sĩ bế cô gái mình yêu lên yên ngựa. Nhưng chàng bị ngã ngựa. mặc dù chàng rất muốn là kẻ chiến thắng chứ không phải là kẻ đáng thương si tình phải nương dựa vào bàn tay chìa ra nâng đỡ của người yêu bé bỏng. Chàng cũng không muốn những lời thơ trong sạch của mình bị vấy bẩn. Xẩm không đi hát vì tiền. Xẩm chỉ đi góp nhặt chút tình rơi vãi giữa chợ đời. Nhìn vào đáy mắt trong veo ấy, một cụ già thọt "Con người đó sẽ không an lành với nỗi đau tự có. Sẽ khuấy vực nó lên rồi tự cắn nát để tìm về đúng nhân phẩm".

* * *

Trên đời cũng có nhiều kẻ tốt bụng, ai đấy đã mua 1 cái loa mới, nhặt micro lặng lẽ đặt vào lều trú thân của hai cha con. Nhưng bà con thì xì xào chắc Xẩm Nhân sẽ không hát nữa và họ buồn lắm. Mỗi người dân lao động thấy sắp mất đi ở mình cái quen thuộc vốn dĩ. Mỗi khi Xẩm hát, người ta biết số phận của mỗi người đã có sẵn trong số đời không thể thay đổi được, nhưng cái khát khao được bung mình ra từng khoảnh khắc, được nhún tim ra vì sống giấu giếm cho niềm yêu riêng thì bao đời vẫn là lạc thú của con người.

Nhân không đi hát nữa thật. Sáng sáng, cha lại bắt con dắt ra phía bên sông Hương. Nước sông Hương chảy quanh núi Ngự chứ chẳng đi đâu xa, lặng và hiền chỉ đủ làm gợn lòng kẻ xa quê... Con bé con ngồi nhặt hộ đậu vỏ cho bà Mập Lan bán hàng khô chốc chốc bà lại hỏi :

"Chừ cha đi mô mới về, khi mô cho con biết mà đi đón. Về nhà bác, con nghe... "

Bé lắc đầu quày quậy. Nó nghĩ đến người đàn bà hứa 5 hôm nữa sẽ quay lại, hôm nay là hôm thứ hay rồi. Tối mịt, cha mới mò mẫm về, mua đồ ăn cho nó và uống rượu nếp hoa vàng nhiều lắm. Cả trời để dành cho cha có lẽ cũng chưa đủ.

Trăng đã gần tròn, nó mong trăng nhanh tròn để người đàn bà đó đến. Để làm gì thì nó cũng không biết. Nó chỉ cảm giác kinh hoàng khi cha đập vỡ loa. Và bé con còn sợ phải ngửa mũ nan mà không dám ngẩng lên vì ánh nhìn thiêu đốt của người nào đó.

Hôm sau cha vẫn đi. Đến hôm thứ tư, đang thiu thiu ngủ trên đùi cha, cha đã gọi nó dậy thổi loa, cắm vào cái bình ắc quy bé xíu, hát say sưa, lại khúc hát Nam Ai thật ngọt, lại đọc thơ mình và nhấp chén rượu sông. Con bé mừng húm, "cha hết buồn, mình sẽ không mãi chơi, sẽ giữ ba cẩn thận".

Chợ Đông Ba sáng ấy bưng tỉnh - Say mê đón chào như mọi khi Vẫn là xẩm Nhân kiều bạc, cái tay áo rộng phất phơ, múa may như lên đồng, mắt nhắm nghiền, thăng hoa viễn cảnh.

" Em ạ, ngày xưa vua nước Bướm... " Và có lúc lại thất nghẹn chua chát: "Lang thang tôi dạm bán thuyền - Có người giả chín quan tiền lại thôi".

- Cha ơi, có người hỏi cha, một ông khách.

Họ vào một quán nước và sau đây là lời đối thoại:

- Anh có biết vợ tôi đi đâu không?

- Vợ Ông là ai?

- Là tôn nữ Thiên Bảo mà tôi vớt của anh đấy, tôi tìm cô ấy, con chim cánh trả ăn no bỏ chủ. Hỏi anh, anh nghe không?

- Giữ như vật sở hữu cứ chực tuột ra thì giữ làm gì?

- Sao không ?

- Tôi cũng không biết rõ cô ấy đi đâu, mà giả sử có biết thì 1 thằng mù như tôi không thể làm chỗ dựa cho 1 giai nhân. Ông có tất cả, tôi chẳng có gì, ghen với kẻ khổ rách thì đừng. Dại vừa thôi.

- Anh nhầm rồi, đừng gọi tôi là ông nghe nhạt quá, khách khí quá. Anh có tình yêu của cô ấy. Giả sử anh chết đi, biến tan đi trong đời thì có lẽ cô ấy thương nhớ nhưng chỉ dám ngoại tình trong ý nghĩ. Đàng này, anh sống và phong trần thế kia, đàn bà mà bao giờ cũng chỉ thêm quả chua, thêm những thức quả không có, chứ ngon ngọt ê hề lại chề.

- Tôi sẽ đi nếu ông đủ sức bao bọc cho cô ấy. Tôi không muốn chỉ đem tình yêu cho cô ấy, tôi muốn là đế vương kiêu hãnh với tình yêu kia.

- Thế anh có muốn đổi không? Hoặc anh có tài sản của tôi, tôi sẽ đem cô ấy tay trắng

- Cảm ơn ông, 1 cuộc đổi chác không thể diễn ra. Không ai muốn là người hùng chỉ 1 nửa trận tuyến, hoặc có tất cả, hoặc kiệt xác. Tạm biệt ông. Cầu mong cô ấy trở về với ông.

Sẩm tối hôm sau, người ta thấy trên nhịp Tràng Tiền mềm như dáng Huế ấy, có 2 bóng người. Người cha cao lớn vịn vào bóng đứa bé, 2 bóng tựa vào nhau đi lặng lẽ như đếm từng nhịp cầu. Sông Hương đang thức 1 đêm sao trở dậy đăm bông trên nền trời bắt đầu tối.

Vẫn như ngày nắng nỏ đầu tiên đến, bên hông đứa con 1 chiếc loa, cái mũ nan rách, đánh đi cả hai đều buồn tênh nhưng bình tâm lạ lùng.

Khi đến cuối cầu, từ sau, gió như lốc. Người đàn bà xuất hiện, tóc rối tắt ta?

- Đợi em với Nhân, hôm nay là ngày thứ năm, sao anh ác thế, muốn em khổ ư? Cả con nữa, cả hai đều cần em, em biết, thôi mình đi...

Họ bước tiếp giản dị nhưng thanh thản như lẽ phải có, phải sống. Đứa bé con bỡ ngỡ, thả xuống dòng sông chiếc mũ nan, chiếc mũ xoay xoay rồi tấp vào bờ. Người đàn bà mắng con giọng ầm áp triu mến. Người đàn ông biết ngày hôm nay và đời mình ngày mai là đế vương. Lên ngôi trong năm tròn bốn mươi bốn tuổi kếp.

Tình đầu

Truyện để lại một dư vị trong trẻo và băng khuâng, gợi nhớ câu thơ của nhà thơ Nguyễn Quang Thiều "Ta giấu một tình yêu không giới tính/ Sau nâu nâu vạt áo học trò"... Tác giả Dương Nữ Khánh Thương, sinh năm 1980. Năm 1997, cô là một trong những gương mặt gây ấn tượng nhất của cuộc thi Truyện ngắn trẻ lần thứ nhất của Báo Văn Nghệ Trẻ với truyện ngắn "Chiếc bình kỹ ức". Hiện nay, cô là biên tập viên của Hãng phim Giải phóng.

Buổi tối lũ con gái như những con gà mái tơ nhốt chung một chuồng tự dưng khó khé tra hỏi nhau về mối tình đầu. Ừm. Yêu từ bao giờ, cầm tay lần đầu ở đâu? Hôn người đầu tiên là ai, có thích không, bao lâu thì tan vỡ? Ừm, đại loại là những chuyện vô cùng "dở hơi không biết bơi".

Hương cười phe phé kể yêu chú hàng xóm từ năm lớp mười. Chú hay sang nhà xin mẹ mắm tôm để ăn cà. Nhà có bà con ở vùng biển nên hay biếu cả can mắm tôm đặc sản. Mẹ Hương thêu thảo hôm nào cũng cho, chú hôm nào cũng sang xin, Hương nhìn thấy chú thành quen, bữa cơm nào không thấy cái bát chia vào là nuốt cơm không trôi. Hẹn hò đi chơi mấy buổi. Mà đi thì trốn xuôi, trốn ngược mới được. Quy ra cũng tại chú gấp hai mươi tuổi Hương. Hương xoe xoe "Nhưng đừng tưởng già, trông chú còn "phong độ" lắm". Chú dẫn Hương đi chơi viện bảo tàng, đến nơi chú làm việc và nhân buổi trưa không ai để ý, định hôn Hương. Nhưng luống cuống thế nào Hương ngã ngời ra đất, đập mông đau quá nên không thể hôn nổi. Hương bảo sau này đi với ai mà cả hai đều có tình ý thì Hương phải chọn một chỗ cố thủ thật chắc chắn, đề phòng rủi ro. Cả bọn nhao nhao "Thế sau có tiếp tục xi-nê-ma gì nữa không?". Hương lác đầu. Chú vẫn sang xin mắm tôm đều và mấy năm sau cưới một cô goá chồng.

Đến lượt Huế. Nó thẹn thò một lúc mới dám thú nhận là hôn lần đầu ở trong phòng hoá trang sau cánh gà hội trường. Nó với thằng bạn cùng lớp diễn cặp với nhau trong vai đôi bạn cùng tiến. Trong quá trình tập vở chung, hai đứa đã mất la mà lem rôi nhưng thằng kia nhất gá đến nỗi phải diễn cảnh hai đứa tay trong tay rất vui vẻ, hồn nhiên mà hai đứa các cơ nắm kiểu gì cũng thẹn thò như đôi đang yêu nhau nên cô giáo bắt cầm tay luôn cho dạn. Đương nhiên cầm lâu thì thích nhưng cái hồi hộp ban đầu cũng mất đi, thực tình cả hai chỉ muốn hôn xem mùi vị nó như

thế nào. Diễn xong đám bạn cùng trường hoan hô quá trời hai đứa chạy vào trong tập hợp để ăn cháo gà bồi dưỡng. Đang theo đà chạy vào thì thằng kia giật Huế lại dúm vào sau cánh gà và nụ hôn đầu đời thắm mùi son phấn hoá trang đến nghẹt thở. Đúng ra là thằng kia phải ăn mấy lớp son của Huế. "Thế là ngọt ngào rồi". Đứa khi gió nào đó kết luận và nhìn chăm chăm vào môi Huế xem cái môi "hun" rồi nó như thế nào. Huế ngượng quá dúm mặt xuống đám chăn. Để gỡ lũ tiểu yêu ra khỏi Huế, Hoa quyết định tự kể chuyện mình.

Hoa nổi tiếng là đứa đa tình, giống gien mẹ. Mà mẹ nó có ai là không biết: Trẻ tươi mơn mớn, bỏ bố con nó từ lâu và cặp với không biết bao nhiêu là ông quyền cao chức trọng. Bà có tài "căn" đúng thời điểm ông nào sắp phát lên thì sà đến, đúng lúc nào ông ta sắp sa cơ lỡ vận thì lảng ra, rút lui an toàn. Nó còn xinh hơn cả mẹ. Mới học trung học mặt mũi đã rạng rỡ như hoa đào. Nó tự hào từng là bồ của tất cả đám con trai "có giá" ở trường. "Giá" ở đây là theo nhiều tiêu chuẩn. Một là đẹp trai con nhà giàu, hai là học giỏi có khả năng, ba cũng là cậu ấm con quan. Hạng bét nhất cũng phải có chút tài vật như hát hay, đánh bóng chày giỏi hay mồm mép tép nhậy... Nó làm cho khối đứa con gái dè chừng vì sợ nó cướp bồ nhưng với bạn bè vô tư thì Hoa quả là một đứa rất đáng quý, thẳng thắn và nhiệt tình. Thế mà nụ hôn đầu đời của nó thật thảm hại. Một lần mẹ Hoa tổ chức sinh nhật cho nó ở nhà hàng. Khi nó đến nơi thì cả một bàn tiệc toàn các ông tai to mặt lớn và có mỗi mình mẹ nó là phụ nữ. Nó lịch sự cũng nâng ly với các chú nhưng chỉ được vòng đầu mặt mày đã xây xẩm. Ai đó diu nó vào phòng. Chú ngồi cạnh lúc nãy vào theo và đặt tay lên hông Hoa, gắn vào môi nó một cái hôn nồng nặc mùi bia, rượu, gỏi cá sống. Hoa bảo chính nhờ mùi tanh ghê tởm ấy mà nó tỉnh trí ra được mấy phút để kịp tát bóp vào mặt ông ta và vùng chạy. Hoa ghen ngào "Sau này dù tao đã hôn rất nhiều, đã vung vãi nhiều thứ hơn cả hôn nhưng giá như tao một cái hôn đầu đời thật thanh khiết thì có lẽ tao đã không như bây giờ".

Cả lũ tự dưng trầm ắng xuống và bất giác đều thờ dài theo tâm trạng của cô bạn đáng thương. Riêng Châu, Châu thấy mình thật hạnh phúc. So với tất cả những gì lũ bạn vừa kể, Châu không biết đấy đã phải mối tình đầu của mình chưa, nhưng rõ ràng bảo đó chỉ là một trò trẻ nít thì Châu không đồng ý. Bởi vì đó là một "mối tình tay ba" hãn hoi.

Hồi ấy Châu học lớp hai. Vào lớp cô giáo bầu Châu làm quản ca. May làm lớp phó. Hùng làm lớp trưởng. Bộ ba ấy đã gắn bó với nhau suốt năm lớp hai do cô Hoài chủ nhiệm. Cô Hoài cũng là một cô giáo mà Châu nhớ nhất trong suốt thời đi học của mình. Có lẽ là do những kỷ niệm đầu đời bao giờ cũng như lúa ngậm đòng. Hương sữa thơm thẳng thốt trên tay người cầm dẫu sau này hạt lúa có mấy căng đến bao nhiêu nữa. Nhưng chuyện về cô Hoài nói sau vậy. Còn lúc này đây, mặc cho lũ con gái kêu toang toác, cười xoe xoe trên một cái giường chật chội, Châu im lặng sống lại với kỷ niệm thơ dại của mình.

Lớp trưởng chịu trách nhiệm chung về mọi mặt từ quân số, vệ sinh đến hoạt động phong trào, lớp phó như May chỉ chuyên về học tập. Châu làm quản ca, học rất giỏi, thêm nữa là con gái nên chữ viết đẹp và tròn trịa vô cùng. Trẻ con chưa biết chú ý nhiều đến xinh đẹp, nhà giàu hay những tiêu chuẩn như về sau này. Đơn giản đứa nào học giỏi sẽ là thống soái. Châu chẳng có một chức vụ gì đáng kể nhưng lại nắm quyền chỉ huy cả hai "ông tướng". Ngoài học, lũ Châu còn có bao nhiêu trò vui, như đi hái trộm me, xoài của những lâm trường ở gần trường. Đi học hồi đấy cũng không có nhiều hàng rong và lũ trẻ con cuối thời bao cấp làm gì có tiền mà tiêu vật như bây giờ. Mỗi đứa được nhà chuẩn bị cho một chai sáu lăm đựng nước lọc, đứa nào "xuya" hơn thì có cái biđông cũ của bố. Nhưng ở trường chạy nhảy chơi bao nhiêu trò, chỉ một loáng cả nước lẫn các thứ quả để dành đều cạn kiệt. May hay đi múc nước lã ở cái giếng trên đỉnh dốc để đổ đầy lại cho Châu. Nước lã lại còn ngọt, mát hơn cả nước đun sôi nên lắm lúc chỉ mong nước đun sôi hết để uống nước lã. Hùng ghen tị với May vì điều đấy, và cả hai đứa con trai ngồi trong lớp chỉ chăm chăm nhìn chai nước của Châu đã sắp hết chưa để còn giành nhau đi lấy.

May gần nhà Châu hơn Hùng, nhưng bù lại, Hùng hay được đi "họp" cùng Châu hơn chứ lớp phó chả bao giờ được đi họp dù vẫn "có chức". Hùng rất "tâm lý", mỗi lần có dịp đi đâu cùng lại để dành cho Châu mấy quả me chín. Hùng khoái nhìn cảnh Châu bóc từng lớp vỏ đã khô rộp sau đó nhả hạt nuốt từ từ cả quả me dài ngoằng vào miệng. Mặt Châu rất yêu. Trắng hồng như búp bê, mỗi tội toàn bị các bạn bắt chấy từ đầu mình bỏ lên đầu Châu nên bố Châu bực lắm. Mẹ tìm hạt na già ra gọi đầu cho Châu còn bóc thì sắm cả bộ dao kéo và nghĩ ra bất cứ kiểu tóc nào ngắn, gọn nhất để thực hành ngay trên đầu Châu. Thành ra cái mặt xinh xắn ấy có hôm vác nguyên cả mớ đen đen ngắn um ùm như cái nồi đất úp lên, hôm lại ba tầng xiên xẹo. Châu cứ khóc hết trận này đến trận khác rồi lại phải mang kiểu tóc đấy cho đến lúc nào bố Châu nghĩ ra kiểu tóc mới. May không bao giờ trêu Châu như các bạn khác. May dẫn Châu, bảo vệ Châu về đến tận nhà. Hôm nào trời mưa May sang tận nhà đón Châu, hai đứa cùng đi chung một mảnh áo mưa bộ đội của bố May. Mẹ Châu dạy cùng mẹ May nên hai bà mẹ rất hay tâm sự về con cái. Thâm tâm Châu quý Hùng hơn dù Hùng không quan tâm được đến Châu nhiều như May. Thậm chí trong quyển vở ô ly, Châu còn tập viết thư gửi Hùng. May từ đấy ghét Hùng ra mặt và khi Hùng giao công việc hay cô giáo cử hai đứa đi đâu May không bao giờ chịu đi chung với Hùng. Ngược lại Hùng cũng luôn khó chịu mỗi lần May về chung với Châu. Nhưng rồi mùa xuân năm đấy làm đảo lộn tất cả. Học sinh được nghỉ tết thì May tích cực sang nhà Châu rửa lá, tỉa cây, quét dọn cùng Châu. Nhà May có một cây mận trắng, mẹ May rất quý thể mà May dám bẻ một cành to sang cho Châu. Mẹ May giận nhưng không dám mắng con vì sợ đến tai mẹ Châu. Cả tết năm ấy nhà Châu ngào ngạt trong hương mận. Châu quên hẳn Hùng. Rồi bố Châu được điều đi công tác ở vùng khác và đưa cả hai mẹ con Châu đi. Mọi việc diễn ra nhanh chóng, Châu không kịp tạm biệt cả cô giáo Hoàì, lớp 2A lẫn Hùng và các bạn.

Buổi chiều hôm ấy, May và Châu đứng dưới gốc cây mận trắng nhà May đầy lưu luyến. May nắm bàn tay xiêu xiu của Châu hẹn hò "Sau này mình nhất định gặp lại châu. Mình sẽ đưa Châu ra tiệm cắt tóc chứ không để cho bố Châu cắt và... và mình... nhất định sẽ... lấy Châu làm vợ". Châu cũng gật đầu. Hoàn toàn không phải là một cái gật đầu thơ trẻ mà ngay cả bây giờ Châu vẫn gật nếu May xuất hiện. Sự thực thì Châu có gặp lại "mối tình đầu" ấy một lần. Hôm ấy, bố Châu đang ở cơ quan đột nhiên có một người đàn bà cùng thằng bé trạc tuổi Châu xuất hiện. Lúc đó Châu đã học lớp sáu. Bố Châu đến trường đón Châu về. Hai đứa đứng ngây ngô ngắm nhau và cả thẹn thùng nữa. Châu chỉ dám liếc trộm May. May đã cao hơn Châu rất nhiều và không giống như trong tưởng tượng của Châu. Chỉ một loáng mẹ May đã kéo May đi. May dặn với theo "May nói gì hồi lớp hai Châu vẫn nhớ chứ? Luôn luôn là thế. Bao giờ mình lớn...". Châu lại gật đầu. Suốt cả mối tình đầu, hai lần người ta nói những câu quan trọng thì hai lần Châu đều gật gật. Cả hai đều còn bé quá để biết hôn nhưng dấu sao cái nắm tay rụt rè dưới cây mận Châu vẫn nhớ như in. Và mỗi lần như thế Châu lại mỉm cười. Rõ ràng mình yêu từ rất sớm. Từ lớp hai đã biết yêu và hẹn ước rồi. Ghê thật.

Châu ngoảnh lại đã thấy lũ gà mái ngủ hết rồi. Đầu đứa nọ ở dưới chân đứa kia. Mông cái Hoa đặt ngang mũi cái Huệ. Cái Hằng xoạc chân ngang như cầu thủ chuẩn bị sút bóng, còn cái miệng "chi-ca-vâu" của cái Lan phô hết lợi. Cái Bông ngủ ngoan nhất, hai tay khép trước ngực, mặt rất duyên, rõ là một đứa con gái ý tứ kể cả trong giấc ngủ. Châu mãi vẫn chưa thu xếp được một góc cho mình dành ngồi bó gối trong bóng tối mờ dịu phủ khắp căn phòng.

Tám đứa con gái, tám mối tình đầu, tám nụ hôn đầu, tám kiểu hẹn hò. Dấu chua chát, buồn khổ, êm đềm, trong trẻo hay bi hài đến cỡ nào đi chăng nữa những kỷ niệm đầu đời vẫn như một giọt nước từng làm lay động cả một lá khoai xanh mượt, non tơ...

* * *

Phụ đính:

Kỷ niệm rời rạc

Số phận: Ở một vùng quê buồn bã nào đó, có những số phận làm lụi gắn kết với đất với người đầy cam chịu. Ở đó, người ta mơ tới một chân trời mới, dù chân

Rơi tìm thấy tôi ở khu gò Ông Đống, khi tôi đang mê mãi thả hồn theo tiếng sáo mà quên mất con Lì. Đó là khu nghĩa địa của làng, tôi và lũ trẻ vẫn thường thả trâu ra đó chăn. Bọn trẻ con hay để mặc cho đàn trâu nhờn như gặm cỏ, còn chúng bày ra lắm trò. Chỗ trốn lý tưởng vẫn là sau những cái mả cao thấp, nhấp nhô.

Thằng Rơi chạy đến chỗ tôi. Trông nó kìa, quần ống cao ống thấp, lấm lem bùn đất. Nó gọi tôi, hỏn hà hỏn hển:

- Anh... Đát! Di... Lê mất... rồi!

Tôi sửng người, đánh rơi cả cây sáo trúc. Tôi không tin, đúng hơn là không muốn tin. Nhưng thằng Rơi, lúc này đã lấy lại được bình tĩnh, rành rọt:

- Di Lê mất! Em đi tìm anh về!

Tôi ra dấu cho thằng Rơi đi tìm con Lì, chắc nó ăn quanh quần đầu đây, lẫn vào với đám trâu nhà khác. Tôi nhặt cây sáo trúc dắt vào cặp quần, cầm đầu chạy thục mạng. Vừa chạy vừa gọi tên di Lê. Mấy lần tôi vấp phải những rễ cây bò ngang ra đường, chân tứa máu.

Di Lê là em ruột của mẹ. Mẹ tôi mất vì bị hậu sản, ngay sau khi sinh đứa em kế tôi. Đây là sau này tôi nghe di Lê và cha tôi kể lại. Trước khi trút hơi thở cuối cùng, mẹ tôi nắm chặt tay di Lê, dặn dò trong hơi thở đứt quãng:

- Em... em hãy thay... chị, nuôi dạy... các cháu nên... người!...

Khi ấy, di Lê mới tròn hai mươi tuổi. Di có người yêu là anh Hường làng bên. Nhưng, khi mẹ tôi mất đi, di dọn về ở với bố con tôi thì anh Hường không thấy còn qua lại nữa. Em tôi, một đứa em gái, ít lâu sau cũng bỏ cha con di cháu tôi để đi theo mẹ, sau một trận ốm không rõ nguyên nhân.

Di Lê dọn về nhà tôi, ở trong gian buồng đằng Đông, trước kia gian buồng này dùng để quây cót thóc. Từ ngày mẹ tôi mất, cha tôi chẳng nói chẳng rằng. Ông thường hay uống rượu cho tới tận

lúc say mềm. Dì Lê cũng trở nên lặng lẽ. Lặng lẽ chăm chút cho cha con tôi từng li từng tí. Có những lần tôi bắt gặp dì Lê diu cha tôi, khi ấy ông đã say, người mềm oặt, đổ như thân cây chuối, về buồng của ông. Dì lấy vôi bôi vào gan bàn chân, sửa lại tư thế nằm của cha tôi cho ngay ngắn. Rồi dì quay trở về buồng mình, nằm cạnh tôi, ôm chặt lấy tôi. Nửa đêm, tôi giật mình tỉnh giấc thì thấy dì đang khóc. Nước mắt nhòe nhoẹt vỏ gối...

Tôi chạy về, thấy nhà rất đông. Người đứng vòng trong vòng ngoài. Toàn các cậu, các dì... người trong họ tộc cả. Cha tôi đứng bất động ngay lối cửa ra vào, thấy tôi về, ông nhìn tôi, đôi mắt đỏ sọc tởm chừng như vô cảm.

- Vào với dì lần cuối đi, con!

Tôi chạy vào. Dì Lê nằm im trên giường. Dì đã được thay quần áo mới, người ta lại còn đánh thêm chút phấn cho dì. Dì Lê! Cả một đời cơ cực, đầu tắt mặt tối quần quật làm lụng. Vun vén cho bố con tôi. Chưa bao giờ dì sắm sanh riêng cho mình manh quần, tấm áo mới. Lần đầu tiên tôi thấy dì trang điểm là lúc này đây. Sao lại thế, dì Lê?

Thằng Rơi cũng đã về từ lúc nào. Nó đứng sau lưng tôi, nấc lên từng chập. Không kìm được, tôi cũng òa khóc, nước nở như đứa trẻ bị đòn oan. Khắp căn nhà tiếng khóc bỗng rộ lên. Cha tôi phải quát lên:

- Có im hết đi không! Cứ như thế này thì linh hồn cô ấy siêu thoát làm sao được...

Tiếng khóc nín dần rồi im bật, chỉ còn tiếng nấc cụt. Cha tôi nói tiếp:

- Mọi người ai vào việc nấy, khóc ít thôi để cô ấy đi được thanh thản.

Đám ma dì Lê vào buổi sáng hôm sau. Lúc thắt vành khăn lên đầu tôi, cha tôi bảo:

- Vậy là dì con sắp được gặp mẹ và em con rồi!

Chỉ thế thôi, rồi ông nắm chặt tay tôi, không nói thêm gì nữa. Đoàn người đưa ma lặng lẽ sau xe đòn đi qua đường ba chín, ra cánh đồng. Dì Lê sẽ nằm cạnh mẹ và em gái tôi, ở khu gò Ông Đổng. Thằng Rơi được giao một túi vàng mã. Nó đi trước, vừa đi vừa rải dọc đường.

Thằng Rơi không phải em ruột của tôi. Cha tôi nhặt nó về vào một đêm ông xuống đồng đi soi ếch. Khi ấy, nó còn đỏ hồng, được quần chặt trong mớ tã rách, người ta đặt ở vệ đường. Cha tôi đem nó về trao cho dì Lê, ông bảo:

- Thằng bé cũng là người! Nó được quyền sống, được quyền có mặt trên đời...

Quay sang tôi, ông tiếp:

- Nó sẽ tên là Rơi! Từ nay, Rơi sẽ trở thành một thành viên chính thức trong nhà mình. Rơi là em của con, con phải nhớ...

Nói rồi ông lại xách đèn pin ra đồng, tiếp tục công việc còn dang dở. Mặc kệ cho dì Lê loay hoay với thằng bé, cứ khóc ngằn ngặt. Tôi chạy lăng xăng quanh nhà mà chẳng biết phải làm gì.

Như biết thân biết phận, thằng Rơi cứ thế lớn lên, chẳng ốm đau sài đẹn gì. Nó đen trùi trùi, làm lì, ít nói. Vậy mà cha tôi, hình như, yêu nó hơn tôi! Đây là tôi có cảm giác thế. Bởi khi cả hai cùng

mắc lỗi, cha thường đánh đòn tôi nhiều hơn. Có những hôm bị cha đánh đòn, đêm đến tôi nằm khóc một mình. Tôi cảm thấy tủi thân. Tôi ghét thằng Roi. Tôi gọi thầm tên mẹ... Khi ấy, thằng Roi vẫn nằm cạnh tôi. Nó dường như cũng không ngủ được, cứ loay hoay trở mình. Hình như nó biết tôi vừa khóc! Chúng tôi nằm im. Giường bên, cha tôi ho húng hắng. Xen lẫn với tiếng thở dài không lẫn vào đâu được của dì Lê ở gian buồng đằng Đông.

Mỗi buổi sáng, tôi và thằng Roi thường lừa trâu ra đồng. Sau đó để mặc tôi với cây sáo trúc của mình, thú vui duy nhất, nó bỏ đi móc cua, bắt cá. Những hôm như vậy, hiếm khi nào thằng Roi chịu về không.

Cho đến một hôm, thằng Roi xách xâu cá nó vừa bắt được đến chỗ tôi rồi hai anh em cột trâu lại để về nhà ăn cơm, thì không thấy con Lì. Mãi mê thổi sáo, tôi quên băng, con Lì phóng đi đâu mất. Hai chúng tôi bỏ ngược đi tìm, vừa đi vừa bắt tay lên mồm kêu “nghe ọ!” mà vẫn bật vô âm tín. Lúc ấy có một người đi qua bảo:

- Trâu mày ăn lúa đồng Lân rồi đang húc nhau với con Trắng nhà ông Khởi bên gò bên kia kia!

Tôi và thằng Roi nhìn nhau rồi cầm đầu cầm cổ chạy. Khi ấy, trên một mô đất rộng, con Lì nhà tôi và con Trắng đang đấu đầu nhau. Lũ trẻ chăn trâu xúm quanh reo hò ầm ĩ. Tôi rẽ đám trẻ, chạy vào. Đúng lúc ấy, con Lì nhà tôi đâm trúng một sừng vào con Trắng, chỗ gần ức. Tôi nghe thấy tiếng “rắc... ắc”. Con Trắng rống lên một tiếng, chỗ bị đâm máu phun thành vòi. Con Lì nhà tôi cũng rống lên, nó nghênh đầu “khoe” một bên sừng bị gãy trước khi cong đuôi chạy mất. Tôi và thằng Roi cầm cổ đuổi theo. Phải một phen vất vả hai chúng tôi mới lừa được nó về chuồng...

Cha đứng đợi chúng tôi ở bậc thềm. Trên tay ông là cái roi mây lâu ngày lên nước bóng loáng. Thoáng nhìn cha, tôi biết là ông đang rất giận. Dì Lê đứng nép ở sau cánh cửa trộm nhìn, lo lắng. Tôi nhìn thằng Roi, chờ cơn thịnh nộ của cha sắp giáng xuống đầu...

- Nằm sấp xuống! - Cha tôi quát.

Thằng Roi lẳng lặng nằm xuống, gần chỗ cha. Mỗi lần bị cha đánh đòn, nó thường hay thế nhằm mục đích đỡ đòn cho tôi.

Tôi oằn mình dưới làn roi. Thằng Roi vẫn nằm im không nhúc nhích, mắt nó ráo hoảnh.

Mắt tôi hoa lên, nhòe đi. Đúng lúc đó, tôi thấy một ông già râu tóc bạc trắng chống mảng bơi qua sông. Dòng Kiến Giang cuộn cuộn, ngược gió. Vừa bơi, ông vừa hát:

“Giữa mênh mang trời đất
Mình ta chống ngày đi
Rượu một chén chẳng say
Vắng bạn bầu tri kỷ...”.

Ông già nhìn tôi nheo mắt cười. Chiếc mảng vẫn thong thả trôi, từ từ rồi mất hút...

Tôi cắn chặt đôi môi cho khỏi bật lên tiếng khóc nhưng nước mắt cứ trào ra giàn giụa.

- Cho bò dậy!

Cha khế quát, thằng Roi huých vào tay tôi một cái khiến tôi chột tỉnh. Lúc này mới thấy cảm giác đau rát ở mông...

Dì Lê giấu cha xoa dầu cho tôi. Thằng Rơi không nói không rằng, cũng chẳng cần bôi dầu, nó đi ra chuồng trâu. Một lúc sau, tôi chạy ra, thấy nó đang gục đầu vào con Lì. Nó khóc...

Dì Lê mất được gần năm. Một buổi chiều, thằng Rơi ở đâu chạy về. Không nói không rằng, nó đến trước mặt cha tôi, quỳ mọp xuống:

- Cha! Xin cha hãy cho con biết con có phải là con của cha không?

Cha tôi nhìn thằng Rơi, ông thờ dài, không nói gì.

Cha khoát tay ra hiệu cho nó đừng nói gì thêm nữa. Ông đứng dậy, chắp tay sau đít đi vòng quanh nhà. Thật lâu, ông chậm rãi:

- Cha đã nuôi con khôn lớn! Mẹ và em gái con đã mất, dì Lê cũng mất! Đất là anh trai con, nhà này là nhà của các con... Hãy sống như con vẫn từng sống ở đây, sao cho xứng...

Thằng Rơi dập đầu, vừa lạy cha tôi vừa khóc. Nó nói trong nước mắt:

- Con xin tạ ơn cha, anh Đất! Dù thế nào cũng xin cha cho con được ở đây...

Cha tôi gật gật đầu, quay đi. Tôi thấy mắt ông đỏ hoe. Hình như cha cũng khóc...

Sau lần ấy, thằng Rơi càng trở nên lầm lì, ít nói hơn xưa. Nó làm quần quật suốt ngày, việc nhà, việc đồng áng. Cho đến một ngày tôi biết thằng Rơi đã yêu. Hình như nó thích cái May con ông Ất ngoài xóm Lũng.

Ai chứ cái May thì tôi biết. Nó sần sần tuổi thằng Rơi. Trước kia tôi nghĩ nó “chíp hôi” nên không thèm để ý. mấy năm nay, tự dưng nó lớn bổng. Con nhà nông mà da nó trắng hồng, thất đát lưng ong, mình lẳn như thân cá trắm. Nhiều thằng con trai ao ước cưới được nó làm vợ nhưng cái May không thích. Tôi thấy nó thân thiết, quấn quýt với thằng Rơi.

Tôi bảo thằng Rơi:

- Tao có ý định “cưa” con May! Mà là bạn thân nó, mà “chân gối” giúp tao nhé!

Thằng Rơi nhìn tôi, rồi lặng lẽ gật đầu:

- Em chỉ tạo điều kiện cho anh gặp nó thôi! Còn mọi chuyện do anh cả đấy...

Mọi chuyện chưa đâu vào đâu cả thì xảy ra một việc. Hôm ấy, không thấy thằng Rơi về ăn cơm nên cha bảo tôi đi tìm. Tôi ra gò Ông Đống, thấy thằng Rơi đang dùng gạch non hí hoáy vẽ cái gì đó lên ngôi mộ xi măng. Tôi nhón chân, trộm nhìn, thì thấy nó vẽ hình trái tim rồi viết tên nó và tên cái May lồng vào trong ấy. Thấy tôi, nó vội vã xóa đi, ngượng nghịu. Ra là nó cũng yêu cái May...

Một buổi chiều, thằng Rơi đi vắng. Chỉ có hai cha con tôi ở nhà. Cha nhìn thẳng vào mắt tôi, hỏi:

- Mà cũng thích cái May phải không?

Tôi ấp úng trả lời:

- Dạ.

Cha tôi bảo:

- Thôi đi! Mày chẳng làm nên cái trò trống gì đâu con ạ!

Tôi nhìn cha, sừng sốt. Ngừng một lát, ông nói tiếp:

- Để đó cho thằng Rơi! Còn mày, đi tìm đũa khác...

Đêm đó, tôi không hề chợp mắt. Tôi đã là một thằng con trai trưởng thành. Tôi nghĩ, mình phải ra đi! Cứ ở mãi cái đất này, muôn đời sẽ không khá lên được...

...Xóm Đê nằm bên dòng Kiến Giang. Dòng sông như một cánh tay nằm vắt qua làng, oằn mình chảy qua cánh bãi. Như một con rắn khổng lồ ngậm bao nhiêu nước đổ vào biển cả, không cạn bao giờ.

Một buổi sáng, khoác ba lô lên vai, tôi quyết định ra đi. Sau khi đã dặn dò thằng Rơi ở nhà chăm sóc cha chu đáo, cẩn thận. Tôi đi ngược dòng Kiến Giang, gió lồng lộng. Tôi đã nghĩ kỹ càng mọi việc, tôi phải quyết tâm ra đi...

Thằng Rơi đón đầu tôi ở ngã ba, nơi con đường dẫn về ba ngã. Một con đường lên rừng, một đường dẫn về làng, nơi tôi vừa đi qua, làm lụi. Đường đi Hà Nội là con đường đẹp nhất...

Thằng Rơi chạy từ dưới ruộng lên, quần ống cao ống thấp, lấm lem bùn đất. Nó dúi vào tay tôi nắm tiền lẻ, vừa nói vừa thở hổn hển:

- Anh... Đắt! Anh đi... cố gắng giữ gìn sức khỏe... Mà, bao giờ anh sẽ về?

- Khi nào giàu lên được! - Tôi đáp.

Im lặng một lúc, thằng Rơi nói tiếp, giọng nó buồn buồn:

- Anh đi, chưa biết sướng, khổ thế nào nhưng cũng một lần được làm theo ý mình. Còn em... Nó bỏ lửng câu nói.

Xốc lại cái ba lô trên vai, tôi rảo bước ra quốc lộ để đón xe về Hà Nội. Phải thật xa tôi mới dám ngoảnh lại nhìn. Nơi ấy là xóm Đê, là tuổi thơ, là tuổi thanh niên của tôi với biết bao nhiêu kỷ niệm. Kỷ niệm rồi đây không biết có phai mờ trong tôi?

Thằng Rơi quay về, dáng nó nhỏ nhoi, lụi悴 đến tội nghiệp. Tôi dần bước. Dòng sông vẫn lượn lướt trôi. Và, tôi thấy hiện lên phía chân trời nhiều nắng, hình ảnh ông già râu tóc bạc trắng, vừa chống mào bơi trên sông vừa nhẩn nha hát:

"Giữa mệnh mông trời đất

Mình ta chống ngày đi...".

Không cùng tầng bay

Mùa đông ở đây nhiều sương mù lắm. Sương che cả cây côm nguội mà anh vẫn thích. Anh và Hoa vừa chia tay thảng trước. Hai người vẫn gặp nhau, gọi điện hỏi han nhau thường xuyên. Hoa bảo "Cái già cũng giữ nhịp thẳng bằng". Bạn về vẫn chưa biết là vì vậy. Hoa tươi cười. Trước mặt bạn bè nắm tay anh hơn hẳn như trẻ nhỏ nhưng về đến cái ngã tư anh hay gặp đèn đỏ là chia tay. Hoa về chỗ bà ngoại. Anh về căn nhà chung của hai đứa. Anh nhường Hoa nhưng cô từ chối: "Bà em ở một mình. Giờ lại thêm mùa đông. Em về sưởi ấm cho bà" rồi cười nhe cái răng mà thời sinh viên anh mê mệt.

Anh cùng thấy chia tay là phải. Vui về thật nhưng nhạt nhẽo. Cảm phích nước đổ đầy bồn lọc. Tươi bình cúc nhỏ xíu vàng rực, anh đi làm. Ở cơ quan, việc nhàn quá. Sếp đang thời gian công tác mà. Tự dưng anh nghĩ đến Hoa. Giờ nay Hoa đang ở cơ quan. Làm đủ việc, pha trà, quét nhà, đọc hết một chồng báo cao nghệ. Có tin thì chạy long sòng sọc, công tác xa cũng bị ùn đi đầu tiên, viện có tuổi trẻ. Anh thương cô quá và nhớ nữa.

Giọng Hoa như đang ở trên đường, giữa biển người và xe. "Ờ, ờ gặp nhau hả ? Có cần lắm không anh ? Em đang đi đến chỗ triển lãm tranh mới mà. Được, 7 giờ nhé !"

Tối. Anh đắn đo. Nói với Hoa những gì nhỉ? Nói thế nào cho khỏi mất lòng nhau. Quá rành tính nên mới sợ. Hoa hay mũi lòng. Căn nhà chung đã từng là tổ chim cu của hai đứa giờ xử trí thế nào ? Hai người yêu nhau từ thời sinh viên. Hai cái nhà trọ hai đầu thành phố. Mà rốt cuộc đều là nhà trọ. Bố mẹ anh xác định đảng nào thì anh cũng ở trên này nên cho anh tiên mua một căn nhà vừa phải. Sau này, thích coi nói gì thì coi nói. Anh cũng nghĩ cô sẽ là vợ anh vì thế chẳng giữ gìn gì cho cô. Hoa là gái ngoan. Cự nự mãi, giải thích mãi, chia tay, giận dỗi cũng nhiều sau những lần thằng đàn ông trong anh trối dậy. Nhưng rồi cũng làm lành. Cô khóc tức tưởi khi thành đàn bà. Ngoại đã dặn: "Con gái mò côi phải khôn, kéo thiệt thân. Chữ trinh đáng giá nghìn vàng cháu ạ!". Thế mà ngàn vàng ấy phải đổi để giữ tình yêu. Hoa cũng không hiểu vì sao lại cần phải như vậy. Hai đứa đã cưới xin gì đâu. Anh có nhà rủ cô về cho đỡ tốn tiền trọ. Chứ ở hai nơi cũng chỉ là hình thức mà là tốn kém. Gia đình anh cùng phong phanh biết chuyện. Hỏi anh có ý cưới xin gì không để gia đình còn lên. Anh lần chần, biện hộ vì những suy tính có vẻ cao xa nhưng thực ra, sau những đam mê anh bắt đầu lộn cợn những điều chưa định hình.

Tối nay cô có vẻ rục rĩ vì cái áo khoác đỏ. Không phải, khuôn mặt cũng yêu kiều lạ thường. Một ly sữa không đường cho Hoa. Chồn, số 8 cho anh. Câu chuyện của hai người đã từng yêu nhau thật khó khăn.

- Hôm nay trời nhiều sương mù thế. Sáng ra, anh nhìn cây côm nguội và nghĩ mọi khi là được thấy bóng em dắt xe qua đây. Trong làn sương mù, quay lại vẫy anh.

Hoa cười:

- Anh ăn côm bụi hay tự nấu ăn ?

- Anh...anh ăn ở nhà bạn.

- Bạn nào ? Bạn nào của anh mà em chả biết.

- ...

- Anh có tưới nước cho bồn hoa không ?

Rõ ràng trong ý nghĩ của cô, ngôi nhà đó vẫn thân thương lắm. Anh chua xót. Ngôi nhà là tiền của anh nhưng khi thiếu một ít định xoay sở thêm thì cô đưa cho anh. Đây là tiền hiện hữu. Còn nội thất trang trí thì Hoa cứ kéo về đắp điểm từng ngày. Khi là bức tranh, khi là tấm rèm cửa cho đến lúc ngôi nhà xinh xắn và đẹp đẽ như một tổ chim cu.

- Thế em sống với bà có thoải mái không ?

- Bà mừng như bắt được vàng, lại còn ép: " Chừng nào chưa lấy chồng phải ở với bà". Anh nghĩ mái tóc em xem có thơm không ? Bà hái trong vườn bao nhiêu lá sả, hương nhu để gội cho em đấy!

Anh nghịch tóc Hoa. Tóc cô lúc nào cũng mềm và lả lơi, mỏng manh từng cọng. Thế mà nó chẳng phải của mình. Khó nhọc anh cất giọng:

- Chúng mình đã quyết định như thế... thì thôi vậy, nhưng anh muốn gửi lại cho em...anh vay lúc mua nhà.

Hoa nhìn trân trân vào phong bì rồi òa khóc. Cô khóc rất lâu rồi dần giọng từng âm:

- Tuổi trẻ, nhưng gì quý giá nhất của em anh có trả được không mà anh đòi sòng phẳng vậy ?!
Cô gục xuống bàn. Ở vài bàn gần, mọi người nhìn hai người tò mò. Anh bối rối đụng vào vai cô.
Cô hất tay ra, bất ngờ đứng dậy rời khỏi quán.

Chiếc phong bì năm tờ khắc trên bàn. Nếu mà đòi trả, đúng là chẳng có gì trả được, Có điều, anh thiện tâm chia sẻ...

Rõ ràng là tôn trọng nhau, yêu quý nhau nhưng không hiểu sao ở với nhau hai người cứ cãi nhau hoài. Không cãi nhau thì cũng xa cách với với. Hoa kêu là anh không hiểu cô. Nhiều lần cô bực tức đòi chia tay. Lần nào cũng đầm nước mắt. Rồi trước khi đi lại lo lắng y như mẹ chăm con. Mua đủ thứ lật vặt để anh không phải đi chợ khoảng hai tuần. Lúc ấy anh lại không nở. Anh đến bên cô:

- Ở lại với anh, anh cần em ! Anh sẽ cố gắng hiểu em !

Sau đó là nòng nân pha lẫn mùi hối cải. Anh cũng không hiểu cô thật. Cũng như cô không thể hiểu anh. Cứ đòi cưới nằng nặc trong khi anh chuẩn bị đi công tác. Lúc bảo làm tiệc đứng nhẹ tại một nơi nào đấy, chỉ mời bạn bè thân. Lúc lại mơ màng: cả đời chỉ có một lần, cưới cho ra cưới. Nhưng đòi cưới hôm trước, hôm sau lại giận nhau. Thành ra hai người chẳng biết nên cưới hay nên chia tay.

Anh lại đi về một mình. Cây cơm nguội đứng sững im lìm. Đang tiết sương muối. Tội nghiệp mây, mây cũng lẻ như toa. Đợt trước, có cây hoa sữa thơm lắm, làm bầu làm bạn nhưng rồi thẳng ôn nào nghịch ác tưới axit vào gốc. Cây lá gần rồi chết.

Anh tắt máy, dựng xe, mò túi tìm chìa khoá. Cửa không khoá. Anh hơi chột dạ. Rõ ràng không quên khoá. Lẽ nào trộm. Nhưng mở cửa vào bây giờ trộm nó quai cho một quai thì cũng gay. Mà dắt xe đi chờ nó khoáng xong mới mò về thì cũng vô lý. Thận trọng. Anh xô cửa thật mạnh. Sờ vào chỗ có công tắc. Chợt có người ôm cứng lấy anh. Anh định hét lên thì nhận ra thân thể kẻ trộm mềm mại và nóng ẩm thốn thức. Anh cúi xuống ôm...trộm và khẽ khàng đặt lên môi...trộm một nụ hôn dịu dàng. Hai người say sưa như nụ hôn đầu. Rồi trộm thả anh ra, giục anh dắt xe vào nhà. Tối đấy, lại một tối làm lạnh đây nước mắt. Nửa đêm, hai đứa bò dậy. Hoa nũng nịu:

- Em đói.

Trong tủ còn ít ruốc, trứng, vài quả dưa chuột. Hoa xào mì. Chưa bao giờ anh được ăn ngon như thế. Và anh lại nghĩ ngày mai không có cô thì thật là khó sống nổi.

Thế mà chỉ dăm bữa, nửa tháng lại không thể chịu được nhau, thậm chí không nhìn được mặt nhau. Lần này, lỗi tại anh. Đang đêm có nhắn tin. Anh ngủ. Hoa đọc thấy dòng chữ tình tứ: "Ngủ chưa anh yêu ? Em buồn quá. Giá như..." Giá như cái gì ? Hoa thấy vòng tay của anh sao mà lỏng lẻo. Và khuôn mặt đang ngủ ngon lành kia giả dối đến tột độ. Hoa hất chân anh ra. Anh vẫn ngủ ngon lành. Tức tối, Hoa quật luôn mấy phát vào người. Anh mở mắt:

- Ngủ đi em !

- Không ngủ được. Không tài nào ngủ được !...

Hoa ném thẳng cái máy vào ngực anh. Anh đọc. Hiểu ngay sự việc.

- Chắc ai đó lừa anh, ngủ đi em...

Anh vòng tay kéo cô xuống nhưng Hoa lồng lên:

- Anh giả dối ! Mới có một tháng xa nhau. Đây là con liên lạc luôn luôn đấy ! Anh giỏi thật đấy !

Anh im lặng. Thanh minh khác nào thú tội. Càng thanh minh Hoa càng không tin. Thây kệ.

- A! Đúng đến nỗi chẳng có cơ gì mà biện hội nữa phải không ?

- Anh nói rồi, của một anh bạn lừa...

Hoa thừa khôn để không bao giờ tin vào lời giải thích vớ vẩn ấy. Cô cấu, véo, dằn vặt anh. Một mỗi, anh đáp:

- Ừ, em muốn nghĩ sao tùy em !

Tức thì, Hoa ngồi phất dậy. Thu dọn đồ đạc trong mấy ngày làm lạnh cô vãi ra. Nước mắt lưng tròng, Hoa lao ra khỏi nhà. Anh gọi nhưng không thềm giữ lại. Những lần trước đã cho thấy kinh nghiệm giữ lại của anh đều thất bại. Chỉ khi nào thích thì cô lại trở về.

Hoa đi rồi, anh không thấy hối tiếc, ngược lại cảm giác nhẹ nhàng lan toả. Mấy ngày qua, vui thì vui thật nhưng cũng căng thẳng quá. Hoa sắc sảo làm anh sợ, nhõng nhẽo làm anh cứ phải gồng

mình lên mà chiều chuộng. Đi đứng, ăn ngủ đúng giờ. Phải thế này, phải thế nọ. Chi tiêu cứ như thằng hà tiện. Mà việc cần tiêu cứ phải tiêu. Lại còn bạn nữa. Thằng Hải vợ mỗ không còn một đồng, qua chỗ anh. Mọi khi anh đưa ngay, hoàn lại hay không không cần biết. Cũng không phải vòng vo tam quốc làm gì. Đàng này, cô tiếp đón khách rất ân cần rồi thế thọt đạo này anh túng quá. Hải tiui nghỉ ra về. Anh giận sôi lên. Chẳng nhẽ cho mấy bạt tai. Số tiền định đổi xe vẫn còn nằm yên trong tủ. Xe không đổi thì thôi chứ Thảo không mỗ là không xong. Áy náy, anh hộc tốc lao đến nhà Hải. Hải đã chở Thảo đến viện. Ở đó, Thảo nằm chổng chơ còn Hải thì đang đi xoay tiền nộp viện phí, tiền mổ. Anh chạy long sòng sọc giữa các phòng để kịp làm thủ tục cho Thảo mổ ngay. Bác sĩ bảo chậm 20 phút nữa là chết. Trong khi Hải tận 2 giờ chiều mới bợ phờ quay về. Khổ, bố Hải vừa mất. Bao nhiêu tiền vét sạch lo hậu sự cho ông chu đáo. Càng nghĩ, anh càng giận Hoa. Hoa căn cơ không phải phép cả với cả đứa bạn thân nhất của anh. Mà cô đã là gì củ anh cơ chứ. Giận thôi nhưng không nói. Còn tối nay thì....

Cuộc nhắn tin ấy là của Nhi. Anh vùi đầu vào chần tện hưởng cảm giác củ tưởng tượng. Nhi làm cùng phòng, cùng cơ qua. Nhỏ nhắn như cái kẹo mút dờ. Trưa, anh không xuống ăn cơm được đã có Nhi mang lên tận phòng. Anh hơi sục sịt, Nhi đã có sẵn thuốc. Ai có việc cần Nhi đều giúp đỡ nhiệt tình, vô tư, tông phòng ai cũng mến. Chuyên môn lại khá. Lúc đầu anh cũng chẳng chú ý đến Nhi. Cũng như mọi người, anh quen hưởng thụ cảm giác dịu dàng, chu đáo từ cô bé. Cùng lắm thỉnh thoảng rồi hơi trêu chọc vài câu, bẹo má, xoắn tóc như em gái. Cho đến hôm Nhi nghỉ ốm thì mọi người mới thấy hết sự vắng mặt của Nhi. Những việc không tên vẫn không ai tự giác làm, hôm ấy cứ ngồn ngộn. Còn anh thì cảm thấy vắng cô bé thực sự. Cái chỗ Nhi ngồi trống toác, bóng tím tóc đưng đưa anh hay bắt gặp trong kính cửa sổ biến mất. Rồi Nhi khoẻ. Mới đầu đi uống nước mừng Nhi bình phục. Rồi cơ quan có đợt đi công tác. Hai nam, một nữ. Trẻ trung lại “được” ùn đi. Dĩ nhiên có cả Nhi và anh. Bao nhiêu dịp để gần nhau trong giai đoạn xa Hoa. Nhi thì lại mến anh từ lâu. Tình cảm cũng nhẹ nhàng trong sáng thôi, nhưng dễ chịu. Nó vừa mạnh bạo vừa rụt rè. Khác hẳn với Hoa, Hoa tỏ tình với anh. Hoa chủ động hẹn trước. Anh vừa gợi ý, Hoa đã không nề hà dọn về cùng. Hoa thúc anh đổi điện thoại, đổi xe. Hoa bỏ đi. Hoa lại tự quay lại. Anh biết ơn Hoa nhưng sợ sự thống trị ấy. Nhi thì khác. Cô bé như đóm lửa nhấp nháy niềm vui. Luôn chọn thế đứng sau để tôn vinh lòng tự ái, tính sĩ diện của đàn ông. Âm thầm, nhũn nhặn nhưng chắc chắn, dứt khoát. Khi anh thăm so sánh Hoa và Nhi, anh đã giật mình: “Thôi chết rồi, mình vừa làm điều không phải, dù chỉ trong ý nghĩ”. Mùa đông năm nay dờ dờ ương ương. Không lạnh nhưng toàn sương muối.

Anh vẫn chờ Hoa trở lại. Như một người biết phận mắc lỗi. “Tuổi trẻ, tất cả những gì quý giá nhất của em, anh có trả được không mà đòi sòng phẳng vậy?” Anh không bao giờ trả được thật. Sai lầm nào cũng là sai lầm thứ nhất và sai lầm rồi mới biết là sai. Nhưng nếu Hoa bắt anh phải sai tiếp thì chắc anh cũng sai. Lương tam không cho phép anh làm khổ Hoa. Cô ấy chẳng có lỗi gì, ngoại trừ không cùng một tần số, một suy nghĩ, một tầng bay. Đam mê đã lụi tắt dù yêu thương vẫn còn. Anh biết mình mến Nhi thực sự. Nhi mới là vợ của anh, là người anh cần để ghép nối thành một gia đình. Anh đi suốt trong màn sương mùa đông ương dờ ấy mà không tìm ra lối thoát. Sương ướt đầm vai áo. Rồi Hoa cũng trở lại. Cô đang tần ngần trước cây cơm nguội. Hoa nhìn anh xót xa:

- Anh có còn yêu em nữa không ?

-

- Anh không trả lời có nghĩa là không ?

- Anh im lặng dất hộ Hoa chiếc xe. Một quả cơm nguội rụng cóc vào trán anh lạnh buốt. Một quả nữa. Tay anh công lại. Trong tim anh đang dần tan ra, một cái gì đó vỡ vụn, cạnh rất sắc đâm qua sườn anh.

- Em không vào nhà đâu. Đây không phải là nhà em nữa. Có những thứ người mượn không bao giờ trả được nhưng giả dụ người ta tìm cách trả, mình cũng không nên chìa cả cuộc đời còn lại của mình ra mà đón nhận vồ vập. Em yêu anh. Chỉ có điều là em không cùng tầng bay với anh. Hôn em đi. Rồi chia tay. Ngày mai, nhà Việt mang lễ về quê anh ăn hỏi. Bà em đã về trước mấy

hôm. Chia tay thật thà anh nhỉ ! Cười, anh nhớ đến nhé !
Giọng Hoa như giễu, như cười dù không trách móc, dù rất tự nguyện. Anh không tài nào hôn nổi Hoa thật ngọt ngào. Nụ hôn mặn chát nước mắt. Không cùng tầng bay, không cùng tầng bay... Nếu cùng tầng bay như Nhi, chắc gì đã bay nổi ? Đến phút cuối, anh hoang mang thực sự. Mọi chuyện có cần đến cùng cực, rõ ràng như thế hay không ?
Một mùa đông không mong đợi, không kết thúc, không một ngày rét đậm, hay nắng đẹp cho riêng anh sao ?

Trăng treo ngoài song cửa

Đám cưới dầm dề đến đầu chiều. Tiệc đứng nên dễ dây dưa. Thực khách đi lại cười nói hể hả. Gặp ai cũng quen hoặc chí ít cũng biết tiếng nhau nên một lúc sau người quen lẫn người lạ đều rôm rả chúc tụng. Người dẫn chương trình ở khách sạn linh hoạt đến bất ngờ nên đám cưới vui vẻ. Cô dâu váy áo đơn giản nhưng lộng lẫy và xinh đẹp gấp bội phần. Chú rể sung sướng cười tùm suốt buổi. Thật là một đám cưới mỹ mãn.

Được khuyến mãi thêm một tối tân hôn tại khách sạn vào hạng nhiều sao nhất thành phố nên cô dâu chú rể quyết định ở lại. Căn phòng được trang hoàng theo kiểu romantic như một lâu đài hạnh phúc. Chú rể ôm cô dâu ngây ngất và bắt người thương cùng chụm đầu ngấm nhau trong gương y chang ở studio. Một bình hồng cắm tròn vây quanh chân nến bạch lập. Hình chân nến thật kỳ lạ, cô dâu nói chưa thấy ở đâu cái chân nến lạ như vậy. Sắt uốn cong mềm mại một người đàn bà khỏa thân mụ mị trước vẻ đẹp của chính mình nhưng nhìn kỹ lại không thấy như hình ảnh lúc ban đầu: đầu người đàn bà ngật ra sau như đang ngửa cổ uống trọn một chén thuốc độc, đôi cánh tay tựa hoa sen đang vượt lên đôi má của mình kỳ thực như cầm một con dao nhọn hoắt -loại dao nhỏ gọn nhưng đâm một nhát là mát cả đời ở trên thiên đàng. Cô dâu phát hiện ra điều này, người rung lên vì những dự cảm không rõ lành dữ nhưng chú rể néo hông bắt cô dâu thay đồ để cùng tận hưởng những khoảnh khắc tuyệt vời. Chú rể ngày này từ rất lâu rồi. Còn cô dâu thì có vẻ không hào hứng lắm. Nom cô tệ hơn ở đám cưới lúc trưa rất nhiều. Cô than phiền với chú rể về nhan sắc giảm tệ hại của mình. Chú rể thấy khác. Chú thấy cô lúc chẳng mặc gì chắc là tuyệt hơn mớ váy áo lùng nhùng này. Chú lấy sẵn hai bộ đồ mát mẻ cho hai người và rủ cô dâu vào tắm cùng. Cô dâu lác. Cô dẫn chú ra phía cửa sổ. Ở đó khách sạn cũng ý tứ chuẩn bị sẵn hai cái ghế đôi thật thơ mộng. Hôm nay mười ba. Trăng lên khá sớm và suýt nữa thì tròn nhưng dù sao cũng hơi lẹm một góc cảm như cô gái nhìn nghiêng rõ xinh, nhìn thẳng rõ cái duyên vênh. Cô dâu vén tấm rèm lò xo để kéo chú vượt ra khỏi căn phòng ngạt mùi chăn gối. Một khung cảnh hiếm có giữa thành phố chen chúc người và xe. Mấy bóng cây lớn rạng ngời, đấm đuối. Thảm cỏ cảnh xanh tan chảy trong màu vàng dịu dàng của ánh trăng. Những viên sỏi trong bồn hoa nhỏ long lanh, căng mẩy và gọi tình đến cong cả đường vân mờ. Cô dâu bảo "Hay mình xuống dưới vườn kia đi. Em thích xuống đó quá. Không, đúng hơn là em muốn nhảy từ trên này xuống. Váy áo em trải rộng trên thảm cỏ. Cứ y như trong phim í". Chú rể nhíu mày. Rõ ràng là chú không hài lòng về cô dâu trong câu nói ngẫu hứng vừa rồi. Chú vỗ nhẹ lên vai cô dâu và rất đĩnh đạc, tự chủ chú xoay người cô dâu lại như xoay một chân ghế. Chú nhìn thẳng vào mắt cô dâu. Mí mắt trang điểm hồng bạc của cô lóe lên khi bị ánh sáng sượt qua rất nhanh. Chú rể theo quán tính đưa tay lên lau nhưng cô dâu gạt ra và đi thẳng vào nhà. Tiếng nước chảy ri rỉ vọng ra từ phòng tắm.

Chú rể đứng nán lại ở hành lang. Một bóng mây đi qua che trăng làm không gian tối mờ. Chú rể cảm thấy như thế dễ chịu hơn. Chú nói cà vạt và sau đó cởi phăng cả áo ngoài. Chú có khá nhiều kinh nghiệm về đàn bà tuy vậy cô dâu là người chú phải theo đuổi khá lâu. Cái gạt đầu của cô dài bằng bao năm chờ đợi. Chú định nghĩa thế này: "Đàn bà nào cũng giống nhau ở

mấy đường cong cơ bản nhưng khác nhau ở những đường nhăn ở vỏ não". Chú đã lên giường với nhiều cô gái. Mỗi cô có một hương vị, ngón trò hấp dẫn khác nhau. Có những cô quyến rũ trong vẻ nhu mì, cô thì nai tơ ngơ ngác, cô lại sành sỏi dày dặn tình trường, cô khác lại kiểu mẹ hiền cương con..., nhưng với riêng cô dâu chú hoàn toàn không tưởng tượng được cô sẽ hiện ra với vẻ nào trong bảng phân loại của đàn ông thời đại. Cô dâu mà chú cưới có nhiều tính năng vượt trội so với những sản phẩm cùng chủng loại đương thời. Nghĩ đến đây chú lắc đầu, mỉm cười. Đúng là cưới thật có khác, đàn dúi nhiều mấy thì nhiều nhưng cưới và chung sống với nhau một thời gian là một cảm giác lâng lâng khó tả. Rõ ràng có lo lắng, sợ hãi pha lẫn với sung sướng, kiêu hãnh và cả một chút ngông cuồng, ngu đột xuất nữa. Thật là một điều mà không phải người đàn ông nào cũng có được. Ngẫm cho cùng thì những điều mình làm trước kia thật có lỗi với vợ nhưng đàn ông mà ngơ ngác nai tơ thì không khéo vợ lại chê cho không biết chừng. Đang nghĩ miên man thì chú rề nghe tiếng vòi nước trong phòng tắm chọt chảy mạnh khác thường. Tiếng cô dâu đang nói chuyện với ai dù nhỏ nhưng vẫn có gì đó khác thường qua tiếng vòi nước hỏn hển. Chú rề lập tức áp tai vào cửa phòng tắm nhưng chẳng nghe được gì. Một cuộc điện thoại gọi đến chúc mừng tối tân hôn ư? Chính đám bạn của chú cũng trêu là "Bọn tao sẽ căn đúng thời điểm cao trào của mày để gọi đến trêu cho bõ ghen với hạnh phúc của hai đứa, cho tụt hết cả cảm hứng...". Chúng nó làm như chú không biết tắt hẳn điện thoại để cho "Số máy quý khách vừa gọi hiện đang trong vùng phủ chắn với một số máy khác...".

Cuộc điện đàm khá lâu và hình như một tay cô dâu cầm điện thoại, một tay vặn vòi nước hay sao mà tiếng nước chảy lúc mạnh lúc yếu, lúc to lúc nhỏ, nhiều nghi ngờ và lắm tưởng tượng cho người nghe trộm. Tiếng vòi nước chảy mạnh xối xả rồi đột nhiên tắt hẳn. Cô dâu cũng gào lên vài câu gì đấy rồi im lặng kéo dài. Yên tĩnh tuyệt đối. Chú rề đi đi lại lại trong phòng, tâm trạng như đeo đá và chỉ chờ cửa phòng tắm bật mở. Rồi cửa cũng mở và cô dâu cũng hiện ra. Tóc ướt rượt, đôi mắt ướt rượt và thân thể căng mơn kia hình như cũng ướt rượt. Cô quán tạm một chiếc khăn chú không mặc bộ đồ ngủ chú mang vào. Bấm bốp, cô lao đến chiếc túi du lịch lấy ra một bộ quần áo giản dị rồi lại chui tọt vào phòng tắm. Cô dường như không thấy chú rề đang đứng giữa phòng. Chui tọt ra, khéo léo hiền hòa như một con mèo cái, cô lại ôm ngang hông chú "Em phải đi ngay bây giờ, em sẽ giải thích sau". Không đợi cho chú kịp ngăn cản, cô vơ nốt cái túi xách và lao ra khỏi phòng. Chú rề sau phút bàng hoàng đuổi theo đến tầng một khách sạn. "Em đi đâu? Thế còn tối tân hôn của chúng ta?". Mặc cho chú gào lên, cô dâu cứ men theo vỉa hè chạy băng băng với đôi guốc cao chín phân. Một chiếc tắc xi vừa đến. Thế là chú rề đứng giữa con đường mùa thu đầy lá me bay gào lên y như những tình huống tương tự trong phim Hàn Quốc. Còn chiếc tắc xi được cô dâu giục chạy gấp phóng như bay về phía trước. Chú rề giơ hai tay lên trời bất lực và đau khổ. Mắt chú nhắm nghiền và cảnh cuối là chú lão đảo ôm đầu trở về khách sạn chặn đơn gối chiếc.

Từ giờ phút đấy chú rề sống trong tâm trạng không yên. Chú định không gọi điện cho ai để che giấu sự cố bề bàng nhưng sau khi loay hoay không tự trấn an được chú càng thêm bất ổn. Chú quyết định bật máy. Cô dâu có thể đi đâu, có chuyện gì xảy ra vào lúc này được nhỉ? Nếu như một chuyện gì đó xảy ra với anh em, họ hàng hai bên hẳn cô dâu đã có thể chia sẻ ngay cho chú và cả hai sẽ cùng tìm cách giải quyết. Thế thì chỉ có một khả năng... Chú rề cảm thấy chẳng hiểu gì cô dâu cả và ngay một chút bí mật dù mơ hồ của cô, chú cũng không nắm bắt được. Chú chỉ biết được cô ưng thuận đã là điểm phúc. Được là con rề một đám khá như vậy cũng là không uổng một đời trai. Đầu tiên chú bấm máy tới nhà cô dâu gặp bố vợ nhưng nghĩ thế nào chú tắt vội. Không thể gọi cho ai vào đêm nay được, chỉ còn cách đợi chờ cô dâu trở về giải thích tất cả mọi chuyện.

Ở một ngõ hẻm cô dâu xuống từ đầu đường lớn. Luống cuống cô quên lấy cả tiền thừa làm anh tắc xi gọi với theo. Anh gọi với hy vọng số tiền ấy sẽ được chủ nhân phẩy tay boia luôn nhưng

rồi, cũng như cái máy cô lừ lừ quay lại cẩn trọng đếm từng tờ tiền. Cô nắm chặt mớ tiền và đến đầu ngõ lại thả ra theo quán tính. Ngõ tối om, sâu hút. Tiếng guốc cộc cộc của chính mình làm cô sợ hãi. Cô thả guốc xách trên tay và bắt đầu lết bệt đi bộ. Những mảng đen trắng trên các bức tường, cánh cổng làm cô chỉ muốn chạy ngược ra đường. May thay bóng mây vừa đi qua trả lại bức tranh trắng mờ mờ cho bầu trời. Không gian rạng rỡ và thơ mộng như đi trong con đường dát vàng. Khung cảnh yên ắng làm cô cảm tưởng như trăng đang chiếu sáng cho riêng mình cô đến chỗ người tình. Phải, cô đang đến nhà người tình. Anh ta đột ngột trở về và biết hôm nay chính là ngày cưới của cô. Lồng lộn như con thú điên, anh không biết chọn một giải pháp nào khác hơn là gọi cô để chửi mắng, cãi cọ với kẻ phụ tình. Kẻ phụ tình có tội mà không biết là mắc tội gì. Cô nhào đến nhìn anh trân trối. Anh gục đầu vào ngực cô và cũng gào lên như một đứa trẻ. "Tại sao không đợi anh trở về? Tại sao?". Nếu mà trả lời được câu tại sao đó chắc cô không có tội hôm nay. Cô nhìn quanh. Căn phòng cũ này đã chứng kiến rất nhiều những kỷ niệm của họ. Lọ đựng ngòi sao may mắn, cái đài đĩa cũ luôn mở mãi không thôi vài ca khúc Đoàn Chuẩn. Cả vài mẩu giấy cô để lại mỗi lần giận nhau. Và giờ thì cô đang đối diện với tất cả. Đột nhiên đúng lúc kỷ niệm đầy ắp, bồi hồi nhất thì cô lại muốn trở về căn phòng khách sạn xa lạ nơi có cả người chồng xa lạ và một tối tân hôn cũng xa lạ nốt. Cô đẩy người tình ra. Mắt cô nhìn thẳng vào mắt người tình sóng sánh màu vàng của ánh trăng và luyến ái. "Em phải về, không thể khác được anh à. Từ nay chúng ta đừng bao giờ gặp nhau và anh cũng đừng quá khích động như thế này. Đừng ai làm khổ ai nữa". "Nhưng em không yêu chú rể". "Ai bảo em không yêu?". "Anh biết là không". "Thật thế à? Cái gì anh biết đều không đúng lúc. Chẳng hạn như sự trở về của anh vào lúc này". "Vậy thì em cút đi, đồ bội tình!". Cô quay người. Một cái níu tay mạnh khựng khiếp kéo cô lại. "Bảo cút là cút thật à? Anh yêu em đến chết đi được, đồ bội tình!".

Em yêu anh đến chết đi được, đồ bội tình! Cô rửa lưỡi nhả trong miệng lặp lại chính câu người tình vừa thờ ra. Không, mình không thể làm lỡ đời mình thêm một nhịp nào nữa. Yêu đến chết, yêu đến chết thì để làm gì? Cả hai không phải đang sống nhăn ra đấy sao. Một cơn gió buốt ào qua cùng ánh trăng soi vừa vắn vào cửa sổ. Ánh trăng về khuya xanh lét, mệt mỏi chứ không tràn trề sinh khí như đầu hôm. Ánh trăng soi một mảng quần áo ẩm sương đêm của cô. Và đúng giây phút cô sắp buông lỏng cả cơ thể đêm nay cho trăng, cho mê muội, huyễn hoặc thì cô chợt thấy ánh vàng lóe sáng lên ở ngón áp út. Cái nhẫn đính hôn xinh xẻo, vừa vắn và hợp với cô làm sao! Khuôn mặt chú rể lòa xòa trong màn sương đêm ẩm ướt. Và cả căn phòng khách sạn mờ ảo trong ánh bạch lập không tắt. Tất cả làm cô sực tỉnh.

Và cũng hồi hả ào ạt như lúc đến, cô băng mình ra khỏi căn phòng nhỏ. "Anh yêu em đến chết đi được, đồ bội tình!". Người tình của cô vẫn đang ngật đầu rống lên những tiếng thảm thiết. Còn cô, nhẹ nhàng như một con mèo lặng lẽ chuồn ra khỏi cái ổ xơ mướp.

Trăng treo ngoài cửa sổ...

Nuôi con một mình

Giang suýt rơi nước mắt khi con bú vai thỏ thè: "Mẹ Giang ơi, mẹ Giang, mẹ không cho con đi cùng à?".

Giang xách cái túi du lịch cũ kỹ mà gần hai năm trước cô vẫn dùng, hôn con trao cho bà ngoại rồi đi như chạy. Mẹ Giang cũng rơm rớm nước mắt. Thì có khác gì con Giang hai mươi tuổi khi xưa. Cũng đi học. Có điều Giang bây giờ đẩy ra, mạnh mẽ hơn và có cả thứ hành lý không thể mang đi được là bé Bi. Giang đi vào trường. Bác giữ xe ở cổng ký túc xá ngỡ ngợ. Bác định

kêu lên câu gì đấy xong lại thôi. Vài đứa học khóa sau biết Giang nên nhìn cô sẫm soi lạ lùng. Giữa cổng ký túc xá, Giang vừa đi vừa sợ lại mọc ra một đôi mắt cũ.

Cuối cùng các thủ tục cũng xong. Cô ở phòng 411 cách phòng cũ mấy phòng. Phòng cũ chỉ còn An ở lại. Đào, Liên đã ra trường. Tam chuyển ra ngoài. An vẫn hiền lành ra đỡ đồ đạc hộ Giang. Tội nghiệp, nó không dám hỏi tình hình Giang bây giờ. Nó sợ Giang buồn. Ngày xưa nó vẫn hay bên Giang nhất khi lũ đàn đá cá cày kia hùa vào nói Giang. Bất kể nói sau lưng hay trước mặt nó đều xông vào bảo vệ Giang quyết liệt dù bọn kia nói cũng có cái lý của nó. Và lúc đấy thì không thể bảo là hiền được, trông nó như con nhím xù lông, hung hăng và dữ tợn lạ thường. Giang sau khi tan cuộc nghe nó kể lại cười: “Chấp gì chúng nó hả em, mà chúng nó nói đúng đấy. Chị mê muội như thế thật”. Đến lúc đấy nó khùng lên: “Chị nói nghe chướng lắm”. Nói xong nó nhảy phốc xuống giường làm một ca nước bể tu mà phát khiếp. Thế mà bình thường nó sống chần chừ, ngoan lành như một cái máy. Sáng đi học, chiều chui lên cái thư viện bé tí, thoáng lắm mới thấy nó đi chơi. Thế giới của nó rành rọt khác hẳn thế giới của Giang nhưng chưa thấy ai thương Giang như nó.

Ăn bữa cơm bụi đầu tiên, Giang cứ ngờ ngợ. Cơm nhà ăn quen rồi. Thức ăn chẳng có gì ngoài quả cà, rau dưa quanh vườn, tôm cá phơi khô nhưng ngon lạ lùng. Cơm bụi nhót nhát, nguội nguội. Ăn xong Giang lưỡng lự đi dạo bộ. Cô đi đến những chốn quen ngày xưa Quân và cô vẫn hay đi.

Giang mỗi chân dừng lại ở ghế đá. Một đôi trai gái khác nhanh chân hơn đã đến trước cô. Người con trai diu tay người con gái kéo xuống ghế. Và chỉ chờ có thể người con gái nhào vào lòng chàng trai. Họ hôn nhau. Giang tự đứng tỏ mò cứ đứng mãi sau bụi hoa ngọc anh mà ngắm họ. Nụ hôn người con trai tham lam và cuồng nhiệt. Càng lúc họ càng bện chặt vào nhau. Giang không thể tự vấn an lòng mình được nữa. Cô thở dài, lén quay vào bóng tối.

Những ngày đến giảng đường không còn mang nhiều háo hức như những ngày xưa. Giang giận mình như một đứa trẻ con dẫu đã mang hình hài của một người đàn bà. Sao lúc ở quê đã cảm tưởng chai lì, trơ trẽn được với tất cả mọi tình huống cơ mà???

Cuộc gặp gỡ chiều nay với Hoan gần như không mong đợi, Hoan là bạn của Quân. Bạn thân nhưng không hiểu sao lại thân với một người như Quân. Không hiểu sao lại thân thì cứ tìm Hoan mà chơi rồi sẽ biết. Nhìn ngón tay Hoan vàng nhờ vì khói thuốc và nụ cười ám nhiều rượu, hơi son đàn bà, hơi tiền Giang đã muốn bật khỏi cái ghế tựa điều đà của quán cà phê thơ mộng. Nhưng cô cứ ngồi yên, ngồi hơi mơ màng, mi hơi khem khép, tay đặt se sẽ lên đùi, cốc nước hơi lay lay...

Hoan quan sát Giang có thể nói là hơi kỹ. Hoan cũng không hiểu vì sao nữa. Ngày Quân “đá” cô bé này ra lề đường thì Hoan thấy thương hại, thế thôi.

Hoan vừa nhắc đến Quân, Giang không còn có thể khóc được rồi nhưng tay cầm cốc nước thì vẫn run run. Hoan nói bây giờ vợ Quân không tị đê như ngày xưa nữa, cô ta cố gắng chạy chữa và đã sinh cho Quân một mụn con trai xấu xí. Vợ Quân cũng không ghen tuông cấm đoán Quân mà để mặc cho Quân trắng hoa nhưng Quân chán. Hoan nói đến đó thì thở dài. Giang định hỏi vì sao chán nhưng thôi, nghĩa lý gì đâu.

Hoan rủ Giang đến thăm Quân. Giang trợn mắt. Hoan sợ, xoa tay: “Thôi, không thích thì thôi. Mà cũng nên oán chứ bỏ qua thì mắm muối quá. Đàn bà rộng lượng ngoảnh đi ngoảnh lại đời đã như tờ giấy nháp”. Hoan đưa cho Giang một nắm tiền toàn tờ to, hơi nhàu bảo Giang mới trở lại học, lớn rồi chẳng nhẽ xin mẹ mãi, cầm mà tiêu nhưng Giang không cầm. Hoan bắt cầm,

ngày xưa biết Giang hiền lành, tử tế thế mà Hoan không ngăn Quân được thì Hoan thấy áy náy lắm. Giang cười dài nhờ Hoan nếu quen biết đâu thì xin cho Giang một chỗ làm thêm.

Về đến nơi An hoảng hốt kéo tay: “Phải chị đã đi tìm thằng đấy không?”. Giang lắc đầu, An ôm Giang: “May quá!”. Giang cười: “Sao lại may?”. An bảo: “Không biết, chị trông rõ sắc sảo nhưng dễ mê muội lắm. Từ nay em sẽ canh chừng chị, chị có biết chuyện chú người gỗ và con đế lương tâm không? Chị là chú người gỗ, còn em là chú đế lương tâm ấy đấy”. Giang không khó chịu với quan tâm của An vì nó dễ thương một cách thái quá như một con nhím xù lông vậy.

Hai chị em kiếm được việc làm mẫu trong một tiệm may áo dài. Dáng Giang dong dong như gái mười tám, các cô đến may áo dài được thoải mái mượn thân hình Giang để ngắm nghía, tưởng tượng mình với một hình mẫu có thật. Lương bán thời gian được triệu đồng/tháng, tính toán cẩn thận còn dư được mấy trăm gửi về cho bà ngoại với bé Bi. Nhưng như thế thì đến bao giờ Giang mới ngẩng cao đầu và vênh mặt được với đời là Giang này vẫn sống rất đàng hoàng. Mà cái từ đàng hoàng rộng nghĩa lắm, không chỉ đủ ăn, đủ mặc. Phải như thế nào mới gọi là đàng hoàng chứ?

Giang theo Hoan đi buôn. Hàng nửa cấm nửa không cấm. Nói thế cho oai thôi chứ Giang chỉ làm chân vận chuyển hàng. Hoan ưu ái trả công cao. Giang nghỉ quá số tiết quy định, nguy cơ vài môn không được thi. An túm lấy tay Giang giật xuống khi Giang sắp lặn vào dòng người nhộn nhạo ở bến xe. Giang hét lên: “Em về đi, đây là chuyến quyết định, đi chuyến này về chị sẽ có rất nhiều tiền”. An lấy nước mắt ra dọa, cuối cùng kéo được Giang về. Phòng An không có ai ở nhà, An kéo Giang qua phòng, đóng kín cửa.

- Chị nói đi, chị trở lại trường để học nốt và có tấm bằng cơ mà?

- Có lẽ là vậy.

- Chị đừng trả lời em kiểu nước đôi, mệt mỏi như thế được không?

- Nhưng như thế thì biết bao giờ mới nuôi nổi bé Bi, mẹ chị già rồi. Bao giờ chị có thể ngạo nghễ nhìn Quân rằng không có anh ấy chị vẫn có thể sống được. Và sống tốt là đàng khác.

- Bà chị đáng thương, chị tưởng với mấy đồng tiền công mà Hoan trả chị có thể giàu được à, cùng lắm chỉ đủ trang trải từng tiệm đời sống một đứa sinh viên nghèo. Bù lại chị học hành như một đứa sinh viên cá biệt. Em hỏi chị, học tử tế, có tấm bằng kha khá kiếm một chỗ thơm hay lê lét lấy tiền đi buôn trả tiền học lại cho các môn khác. Đàng nào hơn? Chị sắc sảo ở đâu em không biết chứ với em chị bé bỏng quá đỗi và cả tin, ngây thơ nữa chị Giang ạ. Chị tha lỗi cho em, đứa em chưa hề yêu mà lại dám dạy khôn chị.

Giang giận An đúng một tuần.

Một tuần đấy Giang về thăm nhà. Hôn hít con, nói mấy lời sấm hối với mẹ, ăn mấy món mẹ nấu rồi tong tả lên trường. Lúc Giang đưa tiền bảo bà ngoại mua sữa cho bé Bi, bà ngoại chối đây đây và mắng Giang vờ vờ, cứ lo học cho tốt, bà ngoại còn tiền để dành chưa phải cậy đến cô. Giang chẳng biết nói gì lại bé Bi. Bi vừa mọc thêm mấy cái răng trắng mũm yểu ơ là yểu. Nó ôm Giang: “Mẹ lại không ở nhà với con hả mẹ Giang? Mẹ lên trường mẹ ngủ một mình con ba bị nó bắt mẹ thì sao? Con ở với bà đêm nào bà ngoại cũng ôm chặt con để khỏi ba bị bắt. Mà con ba bị láo lắm có hôm tè dầm lên mắt bà ngoại ướt mềm. Bà ngoại phải lau đấy”. Giang nhìn mẹ, cô vẫn biết là mẹ thương cô nên không muốn trách cứ cô nhiều nhưng bố mất, có mỗi mụn con gái bà chỉ mong cô có tấm chồng tử tế danh giá để mời bà con chung vui một ngày... Thế

mà, từ lúc Giang vác bụng về đến lúc Giang sinh bà vẫn cặm cụi chăm sóc không trách mắng nửa lời. Giang ở lì trong nhà còn mẹ buôn bán, tiếp xúc chịu bao lời ong, tiếng ve của người đời. Mẹ lúc nào cũng như cái cây thẳng đứng, cái cây không sợ gió bão quật đổ. Còn Giang thì...

Giang trở lại trường, đi học chăm chỉ. Buổi chiều phụ bán ở một cửa hàng quần áo, buổi tối lại đi dạy kèm. Cũng tạm ổn. Có mấy anh lớp tại chức mê Giang như điên đảo, có cả mấy cậu chíp hôi cùng lớp nhưng Giang chả dại. Cửa lòng Giang không đóng nhưng luôn khép hờ. Đây là lời Tản - một khách quen mua quần áo chỗ Giang. Tản mua khá nhiều quần áo cho cả nam và nữ. Đã đôi lần Giang tò mò tự hỏi: "Anh ta mua cho ai? Mua thường xuyên như thế làm gì? Nàng nào mà được anh ta chiều đến vậy?". Tự hỏi xong thấy vô duyên vì anh ta mua cho ai đâu có quan trọng bằng mình bán được hàng. Tản hay cười với Giang nhưng chỉ cười chứ cũng không tỏ vẻ thân thiện với một cô bán hàng thuê.

Chiều Giang định xin về sớm. Tối nay đưa học trò xin nghỉ nên Giang tính rủ An đi ăn một cái gì đó rồi hai chị em đi xem phim. Không ngờ Tản lại đến mua quần áo. Anh ta nhờ Giang chọn mấy kiểu khá trẻ trung. Giang xã giao: "Anh mua cho ai mà thường xuyên vậy?". Tản cười: "Tôi quen nhiều cô gái đẹp. Mua một vài món quà không đắt lắm nhưng lại thể hiện sự quan tâm đến nhau. Làm vừa lòng các nàng kể cũng như là một cái thú của tôi". Giang gật đầu: "Ra vậy". "Ra vậy" là câu nói xác nhận cho sự vỡ lẽ của Giang. Giang đợi một lý do tương tự như thế, nghĩa là lý do gì thì cũng liên quan đến danh từ "phụ nữ" thôi nhưng đáng ra phải có vẻ mờ tỏ hơi tí chứ ai lại... Tự dưng có một làn gió mơ hồ phảng phất, Giang quên tiệt suy nghĩ vừa thoáng qua và chú tâm với việc bán hàng. Giang xăng xái đưa cho anh ta chọn các kiểu mẫu, đưa một cách ồ ạt, nhiệt tình thái quá đến nỗi Tản chóng cả mặt. Giang đang định chuyển tiếp chiếc áo cho Tản thì phải rụt lại vì cái xua tay mệt mỏi của Tản. Giang nâng chiếc áo lên hờ hợt ướm lên người, hờ hợt soi vào gương giết thời gian. Không ngờ Giang thấy Giang trong gương và mình khác nhau quá. Giang mê mình quá. Mình trông không tệ tí nào lại còn quá tuyệt nữa là đằng khác. Chắc tại cái gương thôi nhưng... Tản giằng lấy chiếc áo trong tay Giang.

- Cô thích nó chứ?

- Thích.

- Tôi mua tặng cô nhé, nó rất hợp với cô.

- Không. Nếu thích tôi có thể lấy sau đó trừ vào tiền lương.

- Nhưng nó rất đắt mà lương cô còn phải dùng vào nhiều khoản khác.

- À, thế thì cảm ơn sự cảm thông của anh. Tôi không được nhận gì ngoài tiền bán hàng của khách!

- Cô Giang, cô đừng khách khí thế. Một cái áo cũng không nói lên nhiều điều lắm đâu. Đơn giản vì mỗi lần đến mua hàng tôi thích được nhìn thấy cô mặc thế thôi.

- Tôi không phải ăn mặc vì sở thích của ai.

- Không thể nói chuyện với cô thân thiện hơn được sao cô Giang?

- ..

- Thôi, chào cô tôi về. Gợi cho tôi mấy cái áo tôi đã chọn.

Giang đưa túi đồ cho anh ta. Gật đầu nhẹ rồi quay vào kiểm tra sổ sách. Giang rời cửa hàng vào lúc chín giờ ba mươi. Quá muộn để xem phim. Giang rảo bước nhẹ nhàng trên vỉa hè. Đang mùa thu, lá rải một lớp như thảm mượt mà. "Minh dấm lên thì đẹp và thơ nhưng với chị lao công mùa lá rụng này công việc vất vả lên gấp bốn. Hạnh phúc, hưởng thụ trong xã hội này chênh lệch nhau quá nhiều". Giang lẩm bẩm một mình khi nhìn thấy chiếc chổi loạt xoạt nặng nề đang lại gần. Cô phải tránh sát vào các bức tường, chị ta bịt khăn kín, miệt mài quét như không biết một mùa lá rụng đem lại bao sự nên thơ cho thành phố. Một chiếc lá sót lại cọ vào chân, chiếc lá dẫm sương làm chân Giang ướt ươn ướt như vết liếm âu yếm của một con cún nhỏ. Giang đi thơ thới, tâm hồn tưởng mới có mười hai, mười ba, tuổi còn đi trộm quả, trèo cây chứ không nghĩ mình đã là gái một con và ăn bám mẹ thế này.

Trong lòng Giang những tưởng tượng tươi non làm mọi ý nghĩ đang dang dở với cuộc đời mình tan biến. Giang những tưởng mình đang được đi học là hạnh phúc, tự đứng không cần phải lấy chồng mà có đứa con ôm ấp gọi bằng mẹ thì sướng. Giang thấy cả những điều tủn mủn cũng trở nên dễ thương... Cứ thụ hưởng đi chứ, mình không có thứ hạnh phúc được trải sẵn như nhung lụa thì ba chút vui lẻ tẻ cũng đủ dành dụm cho một niềm vui sống đang dâng lên...

Tưởng tượng số một

1.

Sau một ngày làm việc mệt mỏi, Hân úp mặt xuống gối tự hỏi : "Sao mình lại có phút cô đơn như thế này?". Kha, người yêu Hân chắc dạo này chán cô đến tận cổ hay sao mà không thấy ló mặt. Hân cũng không có ý định gọi điện. Tra hỏi vắn vẹo một số lần thôi chứ luôn luôn thì... Nếu đã đến lúc không tự giác được thì đành giải tán chứ còn biết làm sao.

Hân không thể khóc, cũng không thể ôm nghệt một con bạn nào đó mà tâm sự được. Đã trót khoác cho Kha một vầng hào quang thì giờ "há miệng mắc quai", mà "xấu chàng thì hổ ai"... Rốt cuộc Kha chỉ là một thằng trẻ con biết làm đủ thiên chức của một người lớn. Khổ tâm cho Hân lắm, cứ chọn lựa cho lắm vào... Chẳng biết thế nào cho đúng. Ngày xưa Hân chỉ nhận lời đi chơi với ai mà Hân có cảm tình thôi. Nhận lời yêu Kha thực ra vượt ra ngoài dự kiến của Hân. Hân lúc đó yêu Vũ lắm rồi, Vũ chỉ chờ một cơ hội để chính thức cùng Hân tay trong tay. Kha nhảy vào và sau những kiên trì, chứng tỏ tình yêu thì Hân vẫn chẳng mảy may rung động. Nhưng vì tự ái với Vũ mà chọn Kha. Đồ dở hơi, lúc này đây Hân đang tự rửa mình như vậy. Rửa chừng nào hối hận chừng đó. Ai cũng bảo yêu Kha đi. Kha tốt, biết chăm lo cho cuộc sống sau này của Hân chứ Vũ thì tính cách kiêu căng và lòng bông như Hân, hợp thì hợp nhau thật nhưng rồi sẽ sống ra sao ? Hân cũng trừ trừ, hai mươi hai tuổi rồi trẻ trung gì lắm nữa đâu mà yêu lốt phốt, chán thì bỏ. Yêu xác định dần đi là vừa. Kha sẽ không để cho mày khổ đâu, hấn sẽ hứng mày như hứng hoa, cứng mày như cứng trứng mỏng. ừ, rồi thì cứng, chỉ được giai đoạn đầu thôi. Bao nhiêu lời ngon ngọt: "Anh không như những thằng đàn ông khác, anh yêu thực lòng và trước sau gì đều như vậy". Chưa được một năm mà đã ngửi thấy mùi tan rã rồi Kha ơi... Kha làm thế nào thì làm chứ em mệt mỏi và chán Kha lắm rồi. Kha chẳng ra ông cũng chả ra thằng. Không có cái gì quyết đoán và tự do cả. Hân tự lập chừng nào thì Kha dựa dẫm chừng đó. Hân tự một mình ra trường bươn bả chỗ này chỗ nọ, Kha ung dung ở nhà chờ việc mà bố mẹ xin cho. Kha lúc nào cũng nói : "Anh chỉ thích em cười, em cười đẹp lắm Hân ạ". Hân thì không thể cười nổi vì cái tính vô tâm của Kha. Hân đang đau xé ruột vì em trai vừa mất. Kha không hề hay biết, giận dữ và bỏ về vì Hân không muốn đi chơi. Hóa ra tình yêu chỉ có vậy, nói với nhau dăm ba câu tầm phào, hôn hít

ôm ấp nhau tí rồi ai đi đường nấy. Mà Kha lúc nào cũng nhoen nhoen : "Em phải chia sẻ vui buồn với anh". Nhưng chia sẻ với Kha thì được cái gì. Lại câu muôn thủa "Em phức tạp quá". Đòi Kha an nhàn quen rồi, Kha đâu có hiểu... Không, Hân không muốn suy nghĩ cái gì nữa, mà chỉ muốn chia tay. Người yêu như Kha thà không có còn hơn. Chẳng có chuyện gì khúc mắc từ đầu đến đuôi nhưng Hân cảm thấy có một cái hố quá lớn giữa hai người. Hân mệt mỏi.

Hoàng từ đâu phi xe đến trước mặt Hân. Trong đầu Hân lúc đó đang trong tâm trạng như trên và cũng bị mệt mỏi vì câu chuyện tình yêu tự thiết kể. Hoàng gọi toáng lên : "Cô em yêu kiều, ngồi lên lượn hồ Tây một vòng cho nó đỡ bị ngổ". Hân bật cười. Hai anh em ra khỏi nhà. Hoàng có sợi râu bên mép rất đều nên Hân hay gọi Hoàng "râu". Hoàng hơi đẹp trai và cô đơn từ đầu cho đến cuối mồm giầy. Lượn qua hàng hoa ngọc lan, Hoàng quay lại ý là sẽ đài thọ vụ này nhưng Hân lắc đầu. Hoa với hoét, đi với con gái các mục hàng hoa lại chém đẹp chứ báu bỏ gì đâu. Để tiền đó còn ăn được đĩa khoai tây chiên ngon bỏng cả lưỡi. Hoàng quay lại : "Nhìn dân tình yêu nhau mà anh thèm lắm cô em a,ồ nhưng cái tạng mình... Mà cũng chẳng ai chịu nổi mình quá ba phút đâu. Em gái a, thực ra thì anh quá phức tạp..." Ha... ha... Hân cười phá lên, sao lại có lời thú nhận hay ho thế. Hoàng phức tạp. Hân chưa bao giờ nghĩ Hoàng kén chọn vì phân tích bản thân thế này. Hoàng bình thường trông cực dễ hiểu. Dân kiến trúc mà. Đi làm từ khi còn đi học và xoay vòng vòng giữa giảng đường và các công trình. Phim ảnh chỉ toàn món hành động. Ngày ăn ba bữa, ăn xong lại làm chén trà nóng. Tối thì còng lưng ra phác thảo. Rồi hơn tí thì rủ Hân đi chơi hoặc đặt dẹo cùng Oánh xinh đẹp ra hàng Net tán tỉnh mấy em mười ba, mười bốn trên mạng. Hân cũng chỉ chơi với Hoàng theo kiểu anh em nông nổi chứ để mà sâu sắc ruột gan thì chưa bao giờ. "Mà em cũng khó yêu lắm phải không?" Hân cười. Lần này là vì bất ngờ. Hân trông cực kỳ ướt át nhưng lại khô khan. Chỉ tưởng tượng là giỏi chứ thực hành hơi kém. Trong đầu Hân một kế hoạch táo bạo nảy ra. "Anh Râu này, hay là anh em mình thử yêu nhau. Em cũng sẽ đối xử với anh như đối xử với một người yêu và anh cũng vậy nhưng không được vượt qua giới hạn cho phép. Nếu anh đồng ý chúng mình sẽ chính thức bắt đầu là người yêu từ tối nay". Nói xong Hân run quá nhưng lỡ bắn đạn ra mất rồi. Hồi lâu, thấy Hoàng vẫn yên lặng, Hân đâm ra hoảng. Hân chữa thẹn : "Hay thôi, về đi Râu, em có hẹn thằng bạn". Hoàng vòng tay ra sau tìm tay Hân : "Về làm gì, anh đang muốn đi chơi. Đây là buổi tối đầu tiên anh đi chơi cùng người yêu mà". Hân run rẩy đặt tay mình vào tay Hoàng. Cũng chẳng biết như thế có liều quá không. "Mình rõ thật là dở hơi nhưng thân kệ. Xong tối nay về tính lại tử tế".

Sáng Hân chưa kịp chải tóc để đi làm đã nghe Hoàng gọi từ ngoài cửa : "Nhanh, đi ăn sáng em ơi". Giọng Hoàng tự nhiên như không. "Hoàng nhập vai nhanh thật. Có lẽ mình cũng phải thích nghi thôi". Hân bước ra khoảng sân nắng sem sém mùa đông. Hoàng ngắt ra vì mái tóc của Hân. "Sao tóc em mềm thế nhỉ. Cứ y như là có nắng đọng trên đó". Hân thấy buồn cười nhưng vui vui vì một ngày mới. Ăn sáng xong Hoàng chở Hân đến công ty rồi mới quay lại chỗ làm. Hoàng nheo mắt: "Chúc một ngày đầu tuần suôn sẻ". Hân quay vào nghĩ ngợi về Hoàng, cứ lạ lạ, nhanh chóng, ấm ương làm sao í. Nhưng làm sao thì Hân lại chưa nghĩ tiếp vì ông giám đốc lại giao cho cả một loạt thông tin các sản phẩm mới.

Buổi tối bây giờ Hân ngại đi chơi với Hoàng kinh khủng. Không phải vì không thích mà đi thì biết cư xử ra sao. Hân toàn kiểm soát bận, Hoàng lại tiu nghỉu ra về. Hân cũng không biết Hoàng đang nhập vai hay yêu mình thật nữa. Tất cả là từ lời đề nghị dở hơi của Hân. Lắm lúc chỉ muốn hét lên: "Râu dê ơi, anh đang nghĩ gì vậy?" mà không dám... Hôm nay là thứ bảy rồi, hay ho đây. Hân dĩ nhiên là phải ngồi sau xe Hoàng. Tự nhiên cô cũng thấy hồi hộp đón chờ phút giây Hoàng đến. Và Hoàng đến thật, bánh bao hơn mọi ngày. Hân lại chờ chờ, nhớ hôm nay Hoàng bắt mình xử sự như một người yêu thì sao ? Nghĩa là ôm, hôn... Eo ơi, thà cứ chơi vô tư ngay từ đầu. Mà đến giờ có gì là không vô tư đâu nhỉ? Hân chặn Hoàng : "Râu ơi hôm nay chấm dứt hợp đồng đi, cứ trở lại như ngày xưa cho nó thoải mái". Hoàng ngó người ra : "Để từ từ, hôm nay anh có sinh nhật, anh đã trót hứa với thằng bạn là sẽ đưa người yêu đến giới thiệu. Em đi với anh nhé. Rồi sau đó muốn chấm dứt thì chấm."

Hân đến. Cả lũ bạn Râu hò reo ầm ĩ. Hân chẳng biết phải làm gì đành cười trừ. Ra về còn được khen : "Người yêu Hoàng xinh nhưng mà ít nói ghê". Hóa ra cũng chẳng ghê gớm như Hân nghĩ. Hoàng chỉ nắm tay Hân nhẹ nhàng dọc đường đi. "Thế mà mình khéo tưởng tượng". Nhưng Hân hơi hăng, chẳng biết Hoàng rụt rè kiểu gì mà... Tất nhiên lúc đấy mình sẽ không đời nào chấp nhận nhưng con trai thì cứ thử xem, chứ cứ nắm tay mãi thì cũng chán.

Hân chuyển qua máy công ty rồi và Hoàng cũng sắp hoàn thành cái bằng kiến trúc sư sau bao tháng ngày ị ạch đi đánh thuê. Hai người vẫn thử bầy đi chơi với nhau. Hân đỡ ngại hơn, dần quen với việc có Hoàng. Tuần nào Hoàng bận công trình Hân tự dưng thấy trống vắng và mặc dầu chẳng có cái gì ràng buộc Hân vẫn không thể có hứng rủ một vài thằng bạn tếu táo ngày xưa đi lê la phố xá. "Các ngày khác tao có thể dành cho bọn mày được chứ ngày đó thì..." Hân nửa đùa nửa thật tuyên bố với chúng nó như vậy. Mặc dù tối hôm đấy nằm chỏng chơ ở nhà và tưởng tượng về Râu. Lắm lúc phát điên mất vì không có một tiếng điện thoại nào chứng tỏ là Râu đang nhớ tới mình cả. "Con trai vẫn thường vô tâm như vậy. Khi ở nhà thì lúc nào cũng Hân. Lúc đi thì thôi. Hết."

Hợp đồng với Râu đang dở dang thì "Trố" xuất hiện. Trố là người yêu đầu của Hân. Trố còn đáng chán hơn cả Kha lẫn Râu nhưng Trố là người đầu tiên làm trái tim Hân mất ngủ. Hân chết về đẹp trai của Trố. Vì cái hãnh diện ấy mà Hân khóc ròng một tuần khi chia tay Trố. Bây giờ thì còn lâu Hân mới yêu lại nhưng Hân quyết định trả thù Trố. Con vịt bé bỏng ngày xưa giờ đã trở mã đôi chút và cũng có thể nói là dễ thương chứ bộ. Hân im lặng khi nghe Trố nói lời xin lỗi. Rằng bây giờ Trố mới hiểu tình cảm của Trố dành cho Hân là sâu đậm nhất. Trố muốn quay lại chăm sóc Hân suốt đời. "Nếu thế thật thì tôi cũng là người chăm sóc ông chứ ông thì có mà chăm vào mắt. Bọn con trai sao đều một giọng nghe phát ốm lên được". Hân chửi văng lên trong đầu, dù sao thì cũng mới chỉ trong ý nghĩ mà thôi. Cô được Trố chở đến một chỗ mà có thể coi là chốn xưa của hai người. Trố gọi nước cam cho Hân và nhìn Hân dịu dàng. Sau vài ba câu chuyện hỏi han tình hình học tập, sức khỏe Trố dừng lại để đo đếm ảnh hưởng của mình đối với Hân, giọng hần sẽ sàng... Hân cười nhạt : "Trố à, Trố định đến vay tiền Hân phải không ? Số tiền lần trước Hân cho Trố vay Trố vẫn chưa hoàn lại cơ mà?". Trố ngồi chết lặng không nói được câu gì. Trố cứ tưởng Hân vẫn là Hân ngây thơ khờ khạo ngày xưa. Mỗi lần Trố kêu thiếu học phí hay thiếu khoản gì đó Hân đều sẵn sàng chạy vay cho Trố. Còn sau đó Trố mất hút, để mặc Hân trả nợ. Ăn chơi chán, quay lại ỉ ôi Hân vài câu lại đầu vào đấy. Hai kẻ bẽ bàng ngồi thêm một lúc nữa. Hân thì buồn vì không ngờ Hân ngày xưa lại có thể sòng phẳng như vậy. Khi Trố đòi ôm Hân, Hân đã xô Trố ra và bảo : "Còn lâu Trố mới đáng được đụng vào Hân". Cô kiêu hãnh bước ra khỏi quán, gọi xe ôm đi về nhà. Thật không thể chấp nhận được.

Có một điều không cần tưởng tượng chút nào là Hân đang ngồi trước màn hình vi tính và tự phác cho mình dăm ba tình huống có thể xảy ra nếu nhân vật của mình như thế này thì sẽ xảy ra như thế này, nếu như thế kia thì sẽ xảy ra như thế kia. Và cái nào hợp lý và lô gíc nhất. Có lẽ chẳng cái nào hợp lý cả, y hệt như cái tính ầm ương của Hân. Hân đã không có thể hồn nhiên như ngày xưa viết một cách đầy bản năng và say mê mà bắt đầu làm việc theo một tiến trình cụ thể, bắt đầu từ "lý lịch nhân vật" rồi cuối cùng lại chẳng biết nhân vật đến từ đâu. Cũng như việc cô yêu Kha cứ nghĩ là đúng đắn, chín chắn, hóa ra lại là dở hơi và không có một cái lý do nào cụ thể để giải quyết và không ràng buộc như Trố và Râu. Để có thể thoát thân mà lại không làm tổn thương đến một trái tim đã đôi lần khờ dại mà vẫn chưa đi đến bến.

Tưởng tượng của Hân buộc cô phải đi lại từ đầu. Một mình đơn độc.

Chiếc bình đựng ký ức

Ánh sáng hình như không tràn được vào đây.

Những ô cầu thang mục nát. Ngang qua chỗ vòm chắn lại có một máng nước sẵn sàng xả những dòng đen ngòm lâu ngày đọng lại. Một dòng người lặng lẽ đi lên. Lốp lốp khuôn mặt cố gắng kìm hãm, nút chặt sự tự ý thức. Cầu thang không dài lắm nhưng quanh co, cô cảm tưởng đang đi trên lòng ống đến một cội bất tận nào đó.

Đập vào thị giác những con người đang đi là bảng quảng cáo ố vàng, cái bản, tuy vậy còn nhìn được dòng chữ "Dịch vụ mua bán ký gửi nhân tình, tình cảm" không xa chỗ đó là căn phòng hẹp, có ô cửa được che bằng lưới sắt chỉ đủ thò một bàn tay vào góc tối đó.

Người con gái tiến lại đưa ra một cái bình thủy tinh xanh muốt, trong mơ màng. Một cái bình đẹp làm sáng bừng chỗ tối như thế này. Mắt cô gái cũng xanh một màu như vậy khiến người ta có cảm tưởng một dòng chảy đang neo lại, mỏng manh nhưng cũng mạnh mẽ vô cùng đang hiện hữu nhập nhòa. Đúng hơn là một dòng sông vi diệu và huyền ảo lạ kỳ, vừa đắm đuối, miên man lại vừa tha thiết đến kiệt cùng. Và cô ngập ngừng:

- Cho tôi ký gửi tôi của mười năm trước.

- Chỉ vì một lời hứa Giọng đục khàn vọng rạ.

- Hôm nay mới là 9 năm 360 ngày sao người ta không gắng đợi tròn 10 năm, lúc đó cô đến cũng chưa muộn cơ mà. Suy nghĩ đi, tôi đợi...

Dòng người tiến lên, một người đàn bà sắc sảo, ăn diện lộng lẫy chắn ngang:

- Bán cho tôi ba thang lòng tự trọng.

- Cô uống hay ai.

- Gã chồng tôi.

- Thuốc này uống kèm thêm một thang tự ái nữa nhé. Có tự ái rồi mới biết tự trọng. Tỷ lệ 3-1, ba tự trọng, một tự ái cứ như vậy mà chia.

- Vâng cảm ơn ông.

Một ông lão rách rưới, chống gậy khuôn mặt hấn ép sự đau khổ lên chân lại sát hơn cái cửa van nài:

- Cho lão một ít lời ngọt ngào.

- Tôi vẫn pha chế thuốc này nhưng nó không được công hiệu lắm đâu. Ở đời đã đi xin xỏ, người tâm đức thì ít, kẻ phàm phu thì nhiều. Phải bớt xén chút gì dù nhỏ nhất cũng không làm người ta vui lòng mà cất nổi khuôn mặt thâm xịt vì tiền lên.

- Vâng, lão hiểu.

- Hôm nay tôi đóng cửa đây, mời các ông các bà ngày mai lại đến.

Mọi người lặng lẽ ra về, bước qua thanh chắn ẩm mốc.

Đó là một ngày của muôn ngàn những cuộc buôn bán lạ kỳ nơi trần thế.

Mộc cười tự tình với trăng. Trăng chảy ướt đầm vai áo Mộc. Từng sợi trăng vút mềm tao nhã như đổ ra loang mềm trong ánh nhìn buột bã của nàng. Đêm nay là đêm thứ bao nhiêu của một mùa trăng? Cửa đợi chờ. Có lẽ đã nhiều lắm nhưng chưa lúc nào Mộc cảm thấy đuối và thèm râm ran cảm giác là một cô thôn nữ như mười năm về trước như lúc này. Cảm giác ấy lớn dần, nó sưng mọng, tấy lên, trong tâm thức nàng từng đêm mất ngủ. Một nỗi buồn dềnh lên, ngấm nước, hòa tan trong ánh trăng lòa mờ ảo...

Mười năm về trước. Mộc đi gánh nước đêm, nàng ngủ yên trên vạt cỏ sương xanh như ngọc. Lúc ngủ dậy Long đã ngồi bên mé sông tự lúc nào. Phía trên là bãi cát chạy dài. Những vòng cải như tóa ánh trăng. Những đốm vàng thánh thiện như hòa lẫn vào ánh trăng bạc pha phớt xanh mịn. Trăng bủa vây không gian, lùa vào áo Mộc, tóc Mộc một mùi hương dịu. Hương trăng tỏa và những cơn gió từ mặt sông ướt rượt và mơn man. Từng bùm trắng vẫn ùa xuống nương cải tấp lên đó những sợi tơ vàng như tơ trời. Cả màn hoa cải lẫn màu trắng hòa vào nhau nhạt nhòa, hợp rồi tan, tan rồi hợp, xô dạt nhau bồng bênh... Bóng Long trầm tư như đá khắc. Cảm tưởng lồng ngực anh cũng đang căng vòng như những con nước dưới kia. Sợ anh bắt gặp cái cảnh lúng túng của mình, Mộc chủ động bước xuống bến, khóa nước ào ào, nghiêng thùng cho trăng và nước ào vào Long đợi Mộc. Mộc cũng đợi Long. Long phá vỡ cái yên lặng của hai người bằng cách lại gần, đặt tay lên vai Mộc: "Để anh quấy hộ". Mộc ngoan ngoãn rời vai cho Long gánh, nàng chậm chậm đi sau Long. Đến cồn cát theo quán tính Mộc vẫn bước, còn Long đặt gánh xuống khẽ gọi: "Mộc ơi". Tiếng gọi nồng quá. Mộc ngồi khẽ xuống bờ cát. Cát rē đường ngói, rịn vào kẽ chân Mộc.

- Mộc ơi, đáng lẽ đêm nay anh sẽ nói với Mộc là anh yêu em. Và đời anh chỉ có mình em. Nhưng anh không muốn em khổ. Ngày mai anh sẽ đi khỏi làng. Để không phải nhìn em mà đón đau. Em có thấy dấu hoa thị cuối chân trời ấy không? Người già làng mình nói mười năm nay nó mới lặp lại một lần. Nếu lúc ấy anh còn sống sẽ về thăm em đúng đêm hoa thị nở.

Bàn tay Long nóng bỏng nhưng mắt Long thì vừa sắc lạnh lại vừa đau buốt.

Trời sinh ra nàng là phận gái. Muốn tìm bến trong để nương thân. Có bến, có đò rồi thì tự dưng đắm đò. Mộc khóc thầm. Nhìn lên cánh hoa thị mỏng manh bằng vệt tay, vẽ đường vân phù du huyền ảo như một chấm nhớ xa xôi, không vọng, gõ vào tâm thức người thôn nữ mới tình trắc trở.

Long bỏ đi, ngồng cải trở bông đột ngột. Những luống cải luôn có người tưới tắm. Những đêm trăng Mộc tưới cả nước mắt của mình vào từng gốc cây. Trăng ướt nhòe từng mảnh vỡ ra phập phồng trên mặt nước rồi trôi đi mãi miết. Giọt cay, giọt đắng vỡ òa rắc rải trong nương cải.

... Thôn nữ buồn, thôn nữ biết gọi ai... bài hát của kẻ chài vọng vào đánh thức Mộc da diết, còn cào. Ngày Long đi cũng là ngày cưới mẹ Mộc lần thứ hai.

Ông Hải ngọt nhạt với Mộc: "Con rồi sẽ lấy chồng, lấy chồng thật giàu sang vào để dựng mừng con nhà. Dựng và mẹ xem như chung niêu giúp đỡ nhau lúc về già. Chắc bố con cũng chẳng trách". Mộc uất nghẹn. "Con rồi sẽ lấy chồng". Lấy ai kia chứ? Ông thừa biết Long - con trai ông và Mộc yêu nhau từ tám bé.

Ông Hải cũng đã từng thế thụt thế với Long:

- Con rồi cũng đi, được ăn học tử tế, con sẽ lấy vợ giàu, vợ đẹp. Con còn trẻ phải nghĩ đến tương lai mình chứ. Còn bố, bố già rồi, "nồi méo úp vung méo", phải có người để nương tựa lúc về già. Con biết cô Vi rồi đấy Bố định làm vài mâm gọi là... về ở với nhau sớm tối... Con và con Mộc sẽ là, sẽ là... anh em với nhau.

- Sao lại có chuyện này hở bố?

- Ờ hay - ông Hải nhếch mép - Anh quá biết ý định của tôi rồi còn gì. Chẳng lẽ... anh là con mà lại cản trở hạnh phúc của bố mình. Tôi với cô Vi cũng chỉ là nương tựa vào nhau lúc xế bóng mà thôi, để anh yên lòng mà lo sự nghiệp. Tôi đã chọn ngày rồi Anh có giỏi thì cưới trước tôi đi xem nào.

Và cái đêm trăng mà Mộc vẫn nhớ đến đau lòng về sau này cũng là đêm già biệt, khép lại cánh cửa ký ức tuổi 18 của Mộc. Ngày tiếp ngày, tháng nối tháng nhưng trong hộp kỷ vật của người thôn nữ ấy là những nỗi day dứt đang chững lại, không lớn vượt hơn tuổi mười tám, như khép lại hạt cuối của chuỗi vòng số mệnh.

Mộc sờ soạng. Đây không phải là bến trăng. Và mảnh trăng trên kia cũng không phải là đêm trăng thở sâu mùi sông nước. Tay Mộc chạm phải chấn song cửa sổ. Nàng rời bến Yêu từ dạo đó. Đêm nay mười ba, trăng vừa nhú, ngập ngừng... Nàng chạy trốn nỗi nhớ thương người cha hiền quá cố. Chạy trốn bến trăng đợi chờ, có hoa cải nở sáng từng quầng, màu vàng hoàng kim.

Không gian như gọi, như mơ. Trăng mười ba chưa đủ chín để viên mãn tròn đầy, nó còn khuyết nhưng nó cũng không quá non nớt để nhạt nhẽo Nàng vịn gờ cửa sổ nhìn ra mảnh vườn bé nhỏ. Trăng xếp chen với cỏ ngái mùi linh thảo Nàng thầm cảm ơn chồng đã chạy vạy, tìm kiếm được ngôi nhà ngoảnh về hướng tây, có cả một vườn cây với cây ăn trái để tỏa bóng mát là chính, lúp xúp giữa đó là họa Những thứ hoa vớ vẩn mà nàng thích. Chồng nàng còn cầu kỳ cho người uốn những thanh nan trở dài như chông nhưng nàng khéo léo tròng lên đó những bụi cúc tần và khi cúc tần xanh cũng vừa lúc xuất hiện những dây tơ hồng. Sương phủ mịn trên mặt lá như ngọc, li ti Chồng nàng đang đi công tác xạ Nàng cô đơn. Thà là trăng cứ sáng bừng cho mọi cảm giác được giải tỏa rõ ràng. Đàng này... Nàng ngọt ngọt và nhớ. Một nỗi nhớ không định hình. Nàng nhớ một cái gì mà từ rất lâu nàng đã quên nó.

Trong hơi gió từ sông thổi lên, rờn rợn, ẩm ướt, nàng thấy một bóng người đang từ từ tiến lại Nhẹ nhàng lay nàng. Trăng bỗng mờ đi bởi một đám mây.

Và lúc này, Mộc hôm nay đang đứng trước Mộc ngày xưa - Mộc mười tám tuổi.

Mộc ngày xưa:

- Trở về đi Mộc, hãy trở về với tôi, trở về với bến xưa, trăng xưa và Long...

Mộc ngày nay:

- Tôi không thể trở về được nữa Tôi đã có một gia đình. Tôi có một đứa con sắp ra đời Tôi không thể phản bội chồng tôi Tôi không thể đày đọa đứa con bé bỏng của tôi Tôi sợ...

Mộc ngày xưa:

- Long đã trở về tìm Mộc rồi, có biết không?

Mộc ngày nay:

- Không. Long đã bỏ nhà ra đi Long không bao giờ trở về tìm tôi nữa, mà có tìm tôi thì để làm gì?

Mộc ngày xưa:

- Nhưng Long đã hẹn Mộc mười năm sau sẽ trở về với Mộc.

Mộc ngày nay:

- Nhưng đã mười năm rồi.

Mộc xưa:

- Chưa hết, mới chín năm ba trăm sáu mươi ngày.

- Gần mười năm không có hy vọng, thì một vài ngày nữa... Tôi đã có một gia đình. Hãy hiểu cho tôi.

- Nhưng Mộc không hạnh phúc.

- Tôi hạnh phúc, tôi hạnh phúc chứ.

- Thế sao Mộc vẫn cất giấu cái bình thủy tinh đựng ký ức, vẫn ngắm trộm nó và vẫn khóc thầm?

Mộc ngày nay:

- Tôi sẽ ký gửi vĩnh viễn cái bình đó.

Bỗng hiện ra một trời hoa cải, vàng tươi như những bươm bướm thêu dệt đan kín thành vòm. Đi giữa đó lộng lẫy là Mộc và Long. Long của nàng có vòng ngực mạnh mẽ như sóng nước. Cả làng Hạ nữa, bà Dư hay hát, nựng Mộc như con, ông Đán mũi đỏ... cái Nụ... cái Xoan và... ông Hải, mẹ Vị Không thể được, vẫn là cái vấp ở ngã đường đầu đò. Cái bóng đã đi tự lúc nào, chỉ còn lại Mộc. Khu vườn vẫn mờ ảo Mộc xông xang rồi bị Sự mất ngủ như có lửa, cọ vào ký ức mọng như những mảnh vụn sừng tấy. Cái giường tự dưng dài như một bến sông. Trăng lấp lóa ngoài kia rắc lên gối những giọt mặn và chất.

Chồng Mộc đã về. Nàng di di chân trên nền gạch rồi tự hỏi, mình đang định làm gì? Không định gì cả ư? Mộc nói dối Chồng nàng như một vật cản làm tắc nghẽn những ý định đang lăn lóc trong đầu nàng.

Mộc triu mến nhìn chồng như thầm cảm ơn anh ấy bao giờ cũng thế: chu đáo, cẩn thận, mọi việc cứ thế mà làm đều đặn. Mộc không phải lo gì ngoài chăm sóc mảnh vườn, quán xuyến những việc nhỏ. Mộc định đáp chồng bằng nụ cười vừa mãn nguyện vừa đồng ý nhưng nàng chợt thấy... Lấp lóa làng Hạ, bến cải và dấu hoa thị, tất cả đều dòn đan, xoắn lấy tâm trí

Mộc. Mười năm mà vẫn nguyên vẹn là mà ư Mộc? Là cô thôn nữ đợi chờ? Long giờ này đang ở đâu Mộc miên man nhớ lại tất cả mà cũng cố quên tất cả.

Chồng Mộc đang dội nước ào ào trong buồng tắm, và hát ư ừ. Mộc dọn dẹp đóng quần áo trong valy cho chồng. Những ba cái áo cẩu bẩn đang đợi Mộc. Anh ấy cần Mộc biết bao nhiêu. Và đứa bé trong bụng cũng như đang quấy theo nhịp nước của bố nó. Mộc đã là một người đàn bà. Còn trẻ trung gì nữa đâu.

Tài sản duy nhất của Mộc là người chồng và gia đình này. Mộc không đủ can đảm để gây dựng phần đời còn lại mà trong tay vốn liếng chỉ là một lời hứa đợi mong manh. Mộc có gì phải phàn nàn về thực tại kia chứ? Nàng không bao giờ muốn mình được quyền nổi loạn, phản bội trong ý nghĩ kể từ khi lấy chồng. Một gia đình. Một người đàn bà hai tám tuổi sắp làm mẹ. Những đêm trắng chỉ nên lúi vào dĩ vãng hoặc chỉ nên là một nỗi trăn trở thỉnh thoảng cựa quậy. Nàng không hề muốn thỏa mãn ý thích của mình. Mộc muốn neo tim lại để giữ chút hạnh phúc muộn màng, sống trọn vẹn hơn với chồng, rồi với con. Nó cũng là một hạnh phúc, một vàng trắng miên man chứ sao... Nghĩ vậy, Mộc hoảng sợ lo cho hạnh phúc của gia đình mình.

Nàng lấy chiếc bình thủy tinh màu xanh và hồi tưởng lại tất cả. Mộc lúc đó thêm sống biết bao nhiêu, nàng hăm hở với tuổi mười tám, hăm hở với tình yêu đầu như một chú nai tơ.

Nàng bước ra phố, những bước chân chùng chình. Nàng đi theo lối cầu thang hẹp, mục nát của một ngôi nhà, ánh sáng không lọt vào được. Một bảng quảng cáo ó vàng nhưng còn đọc được: "Dịch vụ"... Ngập ngừng, cánh cửa vừa hé, nàng run run... Lúc đó Mộc vừa hỏi là tại sao lại bước chân tới đây vừa mong việc chóng xong để trở về với chồng. Nàng mong sự dừng có trên đời. Chiếc bình thủy tinh vẫn buốt trong tay. Không cần nhìn nàng cũng biết, nó trong veo như mắt mèo và tim nàng tự dưng đập những nhịp khác khoải, bồn chồn, còn đêm nay nữa... nhưng rồi nàng cứ mạnh động, nàng gọi khẽ:

- Cho tôi gửi cái này.

- Cô đấy ư? Giọng nói run rẩy từ bên trong vọng ra - đêm nay nữa cơ mà.

Mộc lúng túng và mệt mỏi:

- Tôi không đủ sức để đợi được nữa.

- Nhưng cô đã đợi được gần mười năm và chỉ còn đêm cuối cùng...

- Cũng chẳng còn có ý nghĩa gì nữa. Tôi đã thuộc về chồng tôi, con tôi.

- Nhưng nếu không có ký ức, cô sẽ sống thế nào.

Mộc khó chịu:

- Tôi đang rất hạnh phúc.

- Bởi đến lúc này cô vẫn còn ký ức. Cô không thể tưởng tượng nổi sau khi cô đã ký gửi ký ức của cô.

Mộc khẽ gất:

- Tôi muốn được thanh thản, nhẹ nhàng, ông biết không?

Có tiếng thở dài vọng ra, và sau đó là một giọng nói như một lời van xin:

- Cô gắng đợi một đêm nay nữa thôi, một đêm thôi mà, một đêm thôi.

- Xin ông đừng nói nữa. Hãy cho tôi ký gửi.

Một khoảng im lặng trôi đi:

- Cô ký gửi vĩnh viễn à?

- Vâng.

- Tôi vẫn hy vọng cô nghĩ lại. Chỉ một đêm nữa thôi mà.

- Tôi không đợi nữa.

- Vậy... cô ký vào đây...

Mộc cầm lấy chiếc bút và ký ngay vào tờ giấy.

- Tôi cầu mong cô được hạnh phúc.

Người đàn ông nói Tiếng nói như từ xa lắng vọng về. Và ô cửa nhỏ từ từ mở ra. Mộc ngược lên, bàng hoàng. Người đàn ông nhìn Mộc với ánh mắt trẻ trên khuôn mặt phong trần. Không thể, Long ơi... Trời ơi...

Mộc định chộp lấy cái bình xanh. Nhưng nó đã ở quá xa Mộc.

- Anh đã giữ đúng lời hứa và trở về - người đàn ông nói - Chỉ còn một đêm thôi. Anh đã van nài em.

- Em muốn lấy lại chiếc bình - Mộc hốt hoảng - em muốn xóa đi chữ ký của em.

- Muộn rồi, Mộc ạ. Em đã ký gửi chiếc bình đựng ký ức của em vĩnh viễn. Đây là một lời hứa. Chúng ta phải xa nhau vĩnh viễn. Anh trở về không phải để cướp đi hạnh phúc của người khác. Anh trở về để ký ức em đẹp hơn mà thôi. Em hiểu không?

Mộc nức nở và gật đầu.

- Chỉ sau đêm nay, ký ức không bao giờ trở lại với em nữa. Và sớm mai tỉnh giấc, em sẽ không còn nhớ gì về chúng ta, về đêm trăng, về sông xưa nữa. Bây giờ thì anh phải đi.

Dòng người lao xao ở phía sau.

- Ông ơi, cắt cho tôi thang cày đấng.

- Cắt cho tôi, các con tôi thang cội nguồn.

- Cắt cho tôi thang tự trừng phạt.

Nhưng không có tiếng trả lời, cánh cửa nhỏ khép lại, Long đã ra đi.

Mộc đứng chết trân. Bây giờ Mộc là nàng - một người đàn bà hai tám tuổi với một cuộc sống vật chất đầy đủ, rồi Mộc sẽ sinh con, làm mẹ, rồi già nua và từ già cõi đời này. Và vàng trắng một đêm nào đó lại hiện ra, đổ tràn ánh sáng xuống vườn nhà Mộc. Mộc sẽ bước ra cửa sổ, nhìn lên và đứng đưng nói: "Một cái bóng đèn cao áp".

Chồng Mộc mắc màn trước, giục Mộc khẩn khoản: "Đóng cửa đi em, trăng hôm nay sáng quá, chói cả mắt, khép chặt vào".

Mộc gài chặt cửa rồi trở lại giường đặt mình xuống, kêu đau lưng, mỏi hông nhưng chỉ một lát sau cả chồng và nàng đều ngủ không kêu than, không dằn vò, không có những cơn mơ và không tỉnh giấc bởi trăng và tiếng gió đập vào cửa gỗ suốt đêm.

Ngoài kia trăng vẫn sáng lẻ, một dấu hoa thị sáng xanh cuối trời! Bóng một thôn nữ đang rẽ chân mây gánh đôi thùng đầy ắp nước tưới xuống trần gian, hai bắp chân tròn vo quần xắn cao, lấm tấm những hạt bùn làm loang cả ánh trăng... Nhưng chẳng mấy ai thấy cả, thành phố đã ngủ, ngủ chìm sau một ngày mệt mỏi, người ta mặc kệ trăng với sao..